

ORGANISATIEHULP DERDE GRAAD BSO

LEERPLAN SECUNDAIR ONDERWIJS

VVKSO – BRUSSEL D/2014/7841/031

Vervangt D/2012/7841/031 vanaf 1 september 2014

Vlaams Verbond van het Katholiek Secundair Onderwijs
Guimardstraat 1, 1040 Brussel

Inhoud

1	Studierichtingsprofiel.....	4
1.1	Situering van de studierichting	4
1.2	Beginsituatie	4
1.3	Wat na de derde graad?.....	4
1.4	Competenties/algemene doelstellingen	5
1.5	Context.....	5
1.6	Structuur van de studierichting	6
2	Visie.....	8
2.1	Visie op leren.....	8
2.2	Groeilijn 2 ^{de} graad - specialisatiejaar	8
2.3	Groeilijn Verzorging-voeding - Organisatiehulp.....	9
3	Christelijk mensbeeld.....	11
4	Leerplandoelstellingen.....	12
4.1	Algemene module: Algemene doelstellingen	14
4.2	Verplichte specifieke module.....	35
4.3	Keuzemodule.....	45
5	Minimale materiële vereisten.....	70
5.1	Infrastructuur.....	70
5.2	Didactisch materiaal/uitrusting.....	70
6	Geïntegreerde Proef	72
7	Stages en lessen in andere opleidingsinstellingen.....	72
8	Bibliografie.....	73
	Bijlagen	74

Lessentabel

Voor de lessentabel verwijzen we naar de website van het VVKSO.

Zie www.vvksso.be > lessentabellen > 3de graad > bso > 1e en 2e leerjaar > Organisatiehulp.

1 Studierichtingsprofiel

1.1 Situering van de studierichting

Leerlingen leren in Organisatiehulp functioneren als logistieke medewerker binnen meerdere settings. Aan het einde van de studierichting behalen leerlingen minstens één, mogelijks meerdere beroepskwalificaties. Zo beantwoorden alle leerlingen aan het profiel van logistiek assistent in de ziekenhuizen en zorginstellingen.

Rekening houdend met de heterogene beginsituatie en de leerlingenprofielen staat in deze studierichting het aanleren van kennis, vaardigheden en attitudes (in samenhang) die noodzakelijk zijn in het aanleren van een beroep en het aanleren van een juiste beroepshouding centraal.

Als gevolg hiervan maken we de keuze om leerlingen een aantal competenties binnen een specifieke beroepscontext naar keuze te laten verwerven zonder dat een volledige beroepskwalificatie wordt behaald. Onder supervisie van een verantwoordelijke/supervisor werken leerlingen rond het aanleren van een beroepshouding en/of worden ze gemotiveerd tot het aanleren van een beroep.

1.2 Beginsituatie

Leerlingen dienen te beantwoorden aan de instapvereisten van een 3de graad bso.

De 2de graad Verzorging-voeding vormt de meest logische onderbouw voor een 3de graad Organisatiehulp. In deze tweede graad ontdekken leerlingen of hun interesses en mogelijkheden meer zijn gericht op de directe zorg of op de indirecte zorg. Leerlingen die zich meer aangesproken voelen tot de indirecte zorg kiezen voor Organisatiehulp.

Daarnaast komen er in deze studierichting ook leerlingen terecht voor wie het - om wille van verschillende redenen - moeilijk is om binnen voltijds secundair onderwijs een beroepskwalificatie te behalen.

1.3 Wat na de derde graad?

Veder studeren:

Jongeren kunnen doorstromen naar het specialisatiejaar bso Organisatie-assistentie.

Doorstroming is ook mogelijk naar Kinderzorg, Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige (specialisatiejaren bso) of HBO5 Verpleegkunde. Doorstroming naar deze specialisatiejaren en HBO5 is echter minder evident vermits de derde graad Verzorging de eigenlijke basis vormt voor deze studierichtingen.

Op de arbeidsmarkt:

- Leerlingen kunnen gaan werken als logistiek assistent in zorginstellingen (erkende beroepskwalificatie volgens KB 17 juni 2007 en Ministerieel besluit van 25-05-2007).
- Leerlingen die de competentie C2 bereiken, kunnen werken als huishoudhulp.
- Leerlingen die de competentie C5 bereiken, zijn voorbereid op het werken als schoonmaker.
- Voor de scholen die kiezen voor opties die het werken rond competentie C3, C4 of C5 bevatten is het – afhankelijk van de setting waar de leerling stage loopt – mogelijk dat de leerling beantwoordt aan een beroepsprofiel bv. binnen het domein van de textielverzorging. We verwijzen hiervoor naar het servicedocument bij het leerplan.

1.4 Competenties/algemene doelstellingen

1.4.1 Competenties^{*1}

- C1 Als logistiek assistent werken in ziekenhuizen en/of andere zorg- en opvanginstellingen (*verplicht*).
- C2 Als logistiek medewerker werken in de indirecte zorg (kleinhuishouding).
- C3 Als logistiek medewerker werken in de voedingsdienst.
- C4 Als logistiek medewerker werken in de linnendienst.
- C5 Als logistiek medewerker werken in de onderhoudsdienst.

1.4.2 Algemene doelstellingen

- AD1 Binnen een welomschreven opdracht* kwaliteitsbewust handelen.
- AD2 Binnen een welomschreven opdracht mondeling (in een 1-1 relatie) en schriftelijk communiceren.
- AD3 Binnen een welomschreven opdracht in team en in een organisatie werken.
- AD4 Oriënteren op beroepen en voorbereiden op verder studeren of werken.

1.5 Context

1.5.1 Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties. Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepaalt de eenvoud van de situatie:

=> Opdrachten/handelingen

Om de competenties/algemene doelstellingen te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- in een organisatie, in een team.

=> Mate van verantwoordelijkheid

Bij het bereiken van de competenties/algemene doelstellingen werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groeit van directe begeleiding naar werken onder verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet inroepen - bij problemen of in gevallen van twijfel – en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de eigen werkzaamheden en eigen evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

¹ Woorden met een asterisk worden verklaard in een woordenlijst achteraan in het leerplan.

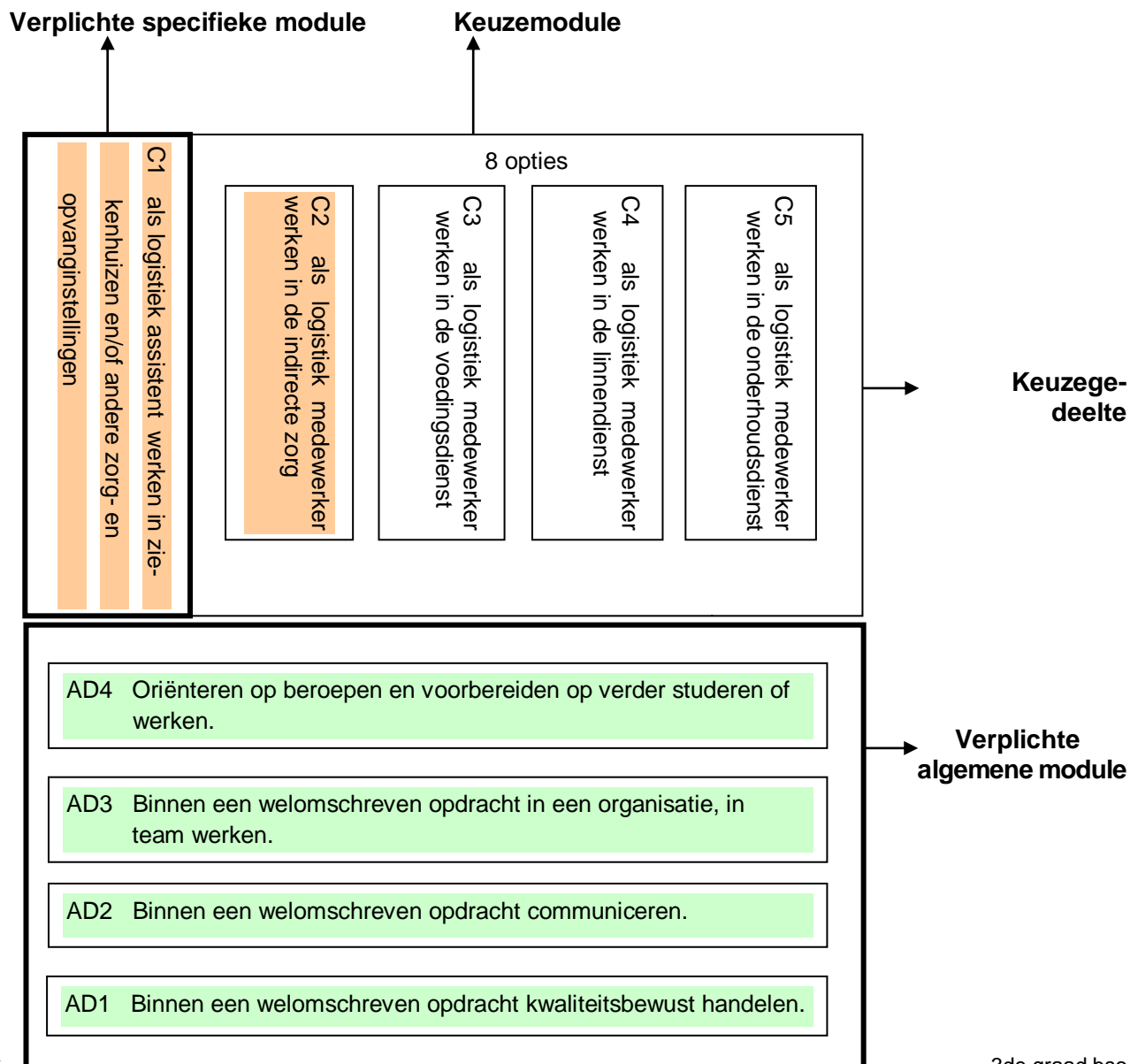
1.5.2 Settings

- Competentie 1: ziekenhuizen, zorg- en opvanginstellingen
- Competentie 2: diensten voor gezinszorg, particulieren, enz.
- Competentie 3: instellingen (zorg-, opvang-, vormings-, onderwijs-), bedrijven, vakantiecentra, klein-horeca, voedingszaken, gelegenheidsonthaal, enz.
- Competentie 4: zorg- en opvanginstellingen, verblijfsinstellingen (interne linnendiensten); bedrijven textielverzorging waaronder o.a. wasserijen, enz.
- Competentie 5: instellingen (zorg-, opvang-, vormings-, onderwijs-), bedrijven (interne diensten), schoonmaakbedrijven (externe diensten)

1.6 Structuur van de studierichting

De studierichting bestaat uit een verplichte Algemene module (Algemene doelstellingen 1, 2, 3 en 4) en een verplichte specifieke module (logistiek assistent in zorginstellingen) en een keuzemodule. Binnen de keuzemodule hebben de scholen de keuze tussen 8 opties. Een optie omvat 1 of een combinatie van 2 competenties.

Visuele voorstelling:

De **acht opties** binnen de keuzemodule zijn:

Optie 1: competentie 2

Optie 2: competentie 3

Optie 3: competentie 4

Optie 4: competentie 5

Optie 5: competentie 2 + competentie 4

Optie 6: competentie 2 + competentie 5

Optie 7: competentie 3 + competentie 5

Optie 8: competentie 4 + competentie 5

Optie 5 - 8 zijn mogelijk omwille van inhoudelijke samenhang tussen deze competenties.

2 Visie

2.1 Visie op leren

Dit leerplan wil groei, leren in samenhang en het handelen centraal stellen.

We kozen er voor één leerplan uit te schrijven voor het beroepsgericht gedeelte in zijn geheel. Een geïntegreerd leerplan houdt in dat er geen onderverdelingen zijn volgens vakken. Dit betekent dus geen afzonderlijke leerplandoelstellingen voor stage, praktijk voeding, praktijk of theorie verzorging (in functie van C1), enz. De leerplandoelstellingen worden zodanig aangeboden dat theorie en praktijk als een geheel worden ervaren. Zo wordt het mogelijk om te streven naar een optimale transfer van 'het geleerde en ingeefende op school' naar de praktijk tijdens het werkplekleren/stage (i.c. de verschillende settings).

In het servicedocument bij het leerplan duiden we de uitgangspunten en suggereren we een aantal wenken (pedagogisch-didactische wenken) om met dit leerplan te werken binnen de school.

2.2 Groeilijn 2de graad - specialisatiejaar

Leerlingen groeien, doorheen hun leertraject naar het specialisatiejaar toe, uit tot competente personen en beroepsbeoefenaars. We kunnen deze continue groei naar het einde van het leertraject toe, en dus ook de relatie tussen het leerplan van de 2de graad en de leerplannen van de derde graad, als volgt voorstellen:

2.3 Groeilijn Verzorging-voeding - Organisatiehulp

Tweede graad Verzorging- voeding	Derde graad Organisatiehulp
	Competenties
	C1 Als logistiek assistent werken in ziekenhuizen en/of andere zorg- en opvanginstellingen (<i>verplicht</i>).
	C2 Als logistiek medewerker werken in de indirecte zorg (<i>optioneel</i>).
	C3 Als logistiek medewerker werken in de voedingsdienst (<i>optioneel</i>).
	C4 Als logistiek medewerker werken in de linnen-dienst (<i>optioneel</i>).
	C5 Als logistiek medewerker werken in de onderhoudsdienst (<i>optioneel</i>).
Algemene doelstellingen	Algemene doelstellingen
AD1 Binnen een welomschreven opdracht kwaliteitsbewust handelen.	AD1 Binnen een welomschreven opdracht kwaliteitsbewust handelen.
AD2 Binnen een welomschreven opdracht communiceren in een 1-1 relatie.	AD2 Binnen een welomschreven opdracht mondeling (in een 1-1 relatie) en schriftelijk communiceren.
AD3 Binnen een welomschreven opdracht, binnen een klasgroep, in groep werken.	AD3 Binnen een welomschreven opdracht in team en in een organisatie werken.
AD4 Binnen een welomschreven opdracht zorg dragen voor gezondheid en welzijn.	
AD5 Binnen een welomschreven opdracht ondersteunen bij (ped)agogische activiteiten.	
AD6 Binnen een welomschreven opdracht een maaltijd plannen, voorbereiden en bereiden.	
AD7 Binnen een welomschreven opdracht zorg dragen voor lokalen, keuken en leefruimten.	
AD8 Binnen een welomschreven opdracht zorg dragen voor linnen.	
AD9 Oriënteren op beroepen binnen de directe en indirecte zorg en studiekeuze.	AD4 Oriënteren op beroepen en voorbereiden op verder studeren of werken.
Context	Context: Eenvoudige situaties
Doelgroepen	
De leerlingen bereiken de algemene doelstellingen bij volgende doelgroepen:	

<ul style="list-style-type: none"> • medeleerlingen; • gezonde kinderen van 2,5 tot 10 jaar; • gezonde volwassenen. <p>In de situatie van kind en volwassene zijn geen acute veranderingen en problemen te verwachten.</p> <p><u>Opdrachten</u></p> <p>Om de algemene doelstellingen te bereiken voeren leerlingen opdrachten uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • met een lage moeilijkheidsgraad; • aan de hand van duidelijke instructies; • onder directe begeleiding van de leraar. 	<p><u>Opdrachten</u></p> <p>Om de competenties/algemene doelstellingen te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures); • volgens duidelijke instructies; • op basis van een door anderen opgesteld werkplan; • in een organisatie, in een team. <p><u>Mate van verantwoordelijkheid</u></p> <p>Bij het bereiken van de competenties/algemene doelstellingen werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar verwijderd toezicht):</p> <ul style="list-style-type: none"> • hij/zij signaleert veranderingen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke; • hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet inroepen - bij problemen of in gevallen van twijfel - en vraagt om hulp; • hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties; • in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).
--	---

3 Christelijk mensbeeld

Ons onderwijs streeft de vorming van de totale persoon na waarbij het christelijke mensbeeld centraal staat. Onderstaande waarden zijn dan ook altijd na te streven tijdens alle handelingen:

- respect voor de medemens;
- solidariteit;
- zorg voor milieu en leven;
- respectvol omgaan met eigen geloof, anders gelovigen en niet-gelovigen;
- vanuit eigen spiritualiteit omgaan met ethische problemen.

In de studierichting Organisatiehulp willen we vanuit de keuze voor een christelijke mensvisie jongeren helpen uitgroeien tot mensen die - als persoon én als toekomstig beroepsuitoefenaar - in verbondenheid en op een verantwoordelijke wijze in het leven staan.

Vanuit de beginsituatie van leerlingen die kiezen voor deze studierichting is dit een bijzondere opgave.

Voor alle studierichtingen binnen het studiegebied Personenzorg trekken we uitdrukkelijk de kaart van een totaalvisie op het omgaan met mensen, doelgroepen, zorg... gebaseerd op een holistische*, emancipatorische* en dynamische* mensvisie.

4 Leerplandoelstellingen

Tijdsbesteding

60 % AD1, AD2, AD3, AD4, C1	40 % keuzemodule
Min. 10 wekelijkse lestijden op school	
Min. 10 wekelijkse lestijden stage en/of lessen in andere opleidingsinstellingen	

Het leerplan Organisatiehulp is een geïntegreerd leerplan (zie visie op leren):

- Het algemene deel (AD1, AD2, AD3, AD4) en de verplichte specifieke module 'werken als logistiek assistent in ziekenhuizen en/of andere zorg- en of opvanginstellingen' bedraagt +/- 60% van de te voorziene tijd voor het specifiek gedeelte (lessen + werkplekleren/stage, waarvan min. 250 uur stage in functie van C1).
- De keuzemodule omvat +/- 40% van de te voorziene tijd voor het specifiek gedeelte (lessen + werkplekleren/stage). Binnen de keuzemodule kiest de school voor één van de 8 mogelijke opties (zie 1.7 structuur van de studierichting).
- Minimaal 10 wekelijkse lestijden van het lestijdenpakket worden besteed aan het bereiken van de algemene doelstellingen in relatie tot de competenties via lessen op de school. Er wordt hierbij gestreefd naar een zo groot mogelijke integratie tussen de verschillende algemene doelstellingen.
- Minimaal 10 wekelijkse lestijden worden besteed aan het bereiken van de algemene doelstellingen in relatie tot de competenties via stage en lessen in andere opleidingsinstellingen (waarvan min. 250 uur stage in functie van C1). (zie punt 7stage/lessen in andere opleidingsinstellingen p.71)

Leeswijzer

Algemene doelstelling Bij sommige algemene doelstellingen omschrijven we ook het toepassingsgebied.
Context: Beschrijving van de context voor het bereiken van de algemene doelstelling: doelgroep, situatie, aard van de opdracht, mate van verantwoordelijkheid, setting....
Toelichting: Toelichting bij de algemene doelstelling Volgende items worden - indien van toepassing – uitgewerkt: <u>Beginsituatie:</u> van leerlingen binnen hun competentieontwikkeling: wat aan bod kwam in het leerplan 2de graad Verzorging-voeding <u>Derde graad:</u> aandachtspunten voor de derde graad <u>Specialisatiejaren:</u> geeft aan waar de cesuur ligt met leerplannen specialisatiejaren <u>Duiding:</u> duiding bij de algemene doelstelling

Leerplandoelstelling

Onderliggende doelen:

Concretisering van de doelstelling in onderliggende doelstellingen. Hier worden de doelen opgesomd die **minimaal aan bod** moeten komen bij het bereiken van de leerplandoelstelling (**basis**). Het staat de leraar vrij de doelstelling verder te verdiepen en uit te breiden.

De opgesomde doelen zijn tussenstapjes bij het bereiken van de leerplandoelstelling.

Deze opsomming kan een hulpmiddel zijn voor het formuleren van evaluatiecriteria voor de te bereiken leerplandoelstelling.

Toelichting: bij de leerplandoelstelling (zelfde rubricering als bij de toelichting van de algemene doelstelling)

Samenhang met andere leerplandoelstellingen (specifiek gedeelte):

In deze rubriek geven we aan hoe de leerplandoelstelling in relatie staat met andere leerplandoelstellingen van het leerplan 3de graad Organisatiehulp.

Deze leerplandoelstellingen moeten ofwel bereikt zijn alvorens de bovenstaande leerplandoelstelling kan bereikt worden of ze moeten geïntegreerd verwezenlijkt worden.

Voor scholen die kiezen voor meer integratie, geeft het servicedocument bij het leerplan meer mogelijkheden aan.

Ook deze opsomming kan een hulpmiddel zijn voor het formuleren van evaluatiecriteria voor het bereiken van de bovenstaande leerplandoelstelling.

Ter info:

- * woorden met een asterisk worden verklaard in een woordenlijst achteraan in het leerplan.
- (H) 'herhaling': deze letter geeft aan dat de doelstelling reeds als 'leerplandoelstelling' deel uitmaakt van het leerplan 2de graad Verzorging-voeding. Het is aangewezen om leerlingen te appelleren op reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes (beginsituatie toetsen) alvorens een volgende stap in de leerlijn* te zetten.
- 'gebruiker' we verkiezen in dit leerplan de term 'gebruiker' omdat binnen de verschillende settings verschillende benamingen worden gebruikt voor de mensen voor wie men professionele zorg draagt of begeleidt. Bij de concretisering van het leerplan (les en stage) kiest de leraar in de communicatie naar leerlingen toe best de term die van toepassing is binnen de setting waarover men het heeft (zie woordenlijst achteraan).

4.1 Algemene module: Algemene doelstellingen

De algemene module wordt gevolgd door alle leerlingen en vormt de basis voor de specifieke modules. In deze algemene module verwerven leerlingen kennis, vaardigheden en attitudes die men binnen verschillende beroepscontexten (specifieke modules) en in het dagelijkse leven kan inzetten.

AD1 Binnen een welomschreven opdracht kwaliteitsbewust handelen.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties. Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepaalt de eenvoud van de situatie.

Opdrachten/handelingen

Om de algemene doelstelling te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Bij het bereiken van de competenties/algemene doelstellingen werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en problemen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet invoeren - bij problemen of in gevallen van twijfel - en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

Toelichting:

Beginsituatie

In de 2de graad werkten leerlingen reeds rond kwaliteitsbewust handelen. Zij voerden er handelingen en opdrachten uit met een lage moeilijkheidsgraad en onder directe begeleiding van de leraar.

Derde graad

In de 3de graad is het belangrijk leerlingen te appelleren op reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes (beginsituatie toetsen), alvorens een volgende stap in de leerlijn* te zetten. In derde graad gaan de leerlingen deze kennis, vaardigheden en attitudes verdiepen, uitbreiden en **aanwenden** binnen de context van dit leerplan.

Hierbij is het belangrijk dat leerlingen kwaliteitsbewust leren handelen vanuit een totaalvisie* in functie van het competent worden als logistiek medewerker. Hierbij ligt in de 3de graad de nadruk op eenvoudige situaties.

In functie van het bereiken van competenties en in functie van het handelen vanuit een **totaalvisie** is het noodzakelijk om integratie te bewerkstelligen met AD2, AD3, AD4 en met de leerplandoelstellingen van de specifieke module en/of keuzemodule.

Afhankelijk van de optie die de school aanbiedt, worden de onderliggende leerplandoelstellingen, in relatie tot de te bereiken competenties, anders geconcretiseerd.

VISIE

1.1 Vanuit een holistische*, emancipatorische* en dynamische* mensvisie handelen, in relatie tot de gebruiker en zijn omgeving.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt en licht een holistische, emancipatorische en dynamische mensvisie toe.
- licht het belang van het omgaan met gebruikers en hun omgeving vanuit deze mensvisie toe.
- verduidelijkt de relatie tussen deze mensvisie en de christelijke traditie.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad werkten leerlingen rond het begrip 'holistische mensvisie' en het belang van het handelen vanuit een holistische mensvisie. Voorbeelden kwamen uit de eigen leefwereld.

Derde graad

- In de 3de graad is het belangrijk dat leerlingen weten dat het als logistiek medewerker belangrijk is om te handelen vanuit een holistische, dynamische en emancipatorische mensvisie. In het bereiken van de andere leerplandoelstellingen uit dit leerplan is integratie met deze leerplandoelstelling noodzakelijk en evident.

1.2 De kernelementen van het project/de missie van een zorginstelling/organisatie en de wijze waarop deze worden geïmplementeerd in de dagelijkse beroepscontext exploreren en aanwenden.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de tweede graad werd gewerkt rond het opvoedingsproject van de eigen school.

Derde graad

- Accent op project/missie van zorginstelling/organisatie waarmee leerlingen in contact komen tijdens werkplekleren.

Specialisatiejaren

- In de specialisatiejaren staan we stil bij het 'Kwaliteitshandboek' van de zorginstelling/organisatie.

RESPECTVOL HANDELEN

1.3 Bij de uitvoering van een opdracht respectvol handelen.

Toelichting:

Beginsituatie:

- Van in de 2de graad leerden leerlingen binnen de context van de school en het leerplan respectvol omgaan met zichzelf, met anderen en met materialen en benodigdheden. Er werd gewerkt rond de zin voor orde en nauwkeurigheid en het loyaal zijn aan de school, klas en medeleerlingen.

Derde graad:

- In de 3de graad ligt het accent op het als logistiek medewerker respectvol omgaan met gebruikers/teamleden/anderen binnen verschillende settings.
- Het is belangrijk leerlingen te appelleren op reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes.

Respectvol omgaan met zichzelf

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt bij zichzelf een basisemotie, een gedachte, een intentie, een gedrag/handeling (H).
- drukt een basisemotie, een gedachte, een intentie, een gedrag/handeling expressief uit (H).
- ontwikkelt zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld.
- bespreekt moeilijke ervaringen en situaties.
- durft initiatief nemen.
- komt op voor de eigen belangen op een gepaste manier.
- ontwikkelt doorzettingsvermogen.
- ontwikkelt beslissingsvermogen.
- kent en voelt eigen grenzen en geeft aan wanneer deze overschreden worden.
- ontwikkelt een kritische ingesteldheid.

Respectvol omgaan met anderen

Onderliggende doelen:

De leerling:

Ethisch en deontologisch handelen:

- exploreert wat in concrete situaties ethisch handelen betekent.
- verduidelijkt het beroepsgeheim en licht het toe.
- respecteert het beroepsgeheim.
- exploreert de patiëntenrechten.
- houdt rekening met de grenzen van gebruikers.
- heeft aandacht voor privacy en zelfbeschikkingsrecht.
- hanteert informatie (persoonsgegevens) over gebruikers en hun omgeving/werkgever/stagegever/stageplaats op een discrete wijze.

Zorg dragen voor welbevinden en betrokkenheid:

- handelt belevingsgericht.
- hanteert omgangsvormen correct.
- houdt rekening met wensen en behoeften van een gebruiker.
- draagt zorg voor autonomie.
- streeft comfort na.
- geeft inspraak.

- toont empathie.
- gaat om met diversiteit.
- is authentiek.

Verantwoordelijkheid:

- neemt verantwoordelijkheid.
- handelt verantwoordelijk.
- handelt nauwkeurig, ordelijk en is stipt.
- heeft zin voor samenwerking.
- komt afspraken na.
- neemt het eigen deel in werkverdeling op.
- houdt rekening met een klacht van een gebruiker en treedt adequaat op (klachtenbehandeling).

Flexibel zijn/creatief denken en handelen:

- heeft persoonlijke ideeën en bedenkt gepaste oplossingen en voert ze uit.

Respectvol omgaan met materialen en benodigdheden

Onderliggende doelen:

De leerling:

- draagt zorg voor materialen en benodigdheden.
- handelt nauwkeurig.
- handelt ordelijk.

Loyaal zijn aan medeleerlingen, klas, school, team, zorginstelling/organisatie

Onderliggende doelen:

De leerling:

- is loyaal aan medeleerlingen, klas, school (H).
- neemt initiatief.
- is stipt.
- past zich aan wijzigende omstandigheden (middelen, doelen, gebruikers, procedures) aan.
- draagt op een positieve wijze bij tot het preventiebeleid dat wordt tot stand gebracht in het kader van de bescherming van werknemers tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.
- handelt volgens organisatie-specifieke kwaliteitseisen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- binnen de grenzen van de eigen deskundigheid handelen. (AD4: 4.4)

METHODISCH HANDELEN

1.4 Bij de uitvoering van een opdracht methodisch handelen.

Toelichting:

Beginsituatie

- Leerlingen leerden in de 2de graad methodisch handelen.

Derde graad

- Het is belangrijk leerlingen te appelleren op reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes.
- Het is zinvol dat leerlingen in de 3de graad werken met dezelfde werkmodellen als in de 2de graad. In de 3de graad kunnen deze modellen worden uitgebreid in functie van het werkplekleren. Bovendien is het belangrijk dat leerlingen mogen groeien in het op een meer zelfstandige wijze omgaan met werkmodellen.
- Methodisch handelen is een cyclisch gebeuren, het is belangrijk dat leerlingen in de 3de graad leren dat men vanuit de fase van de evaluatie of vanuit andere of bijkomende vragen/wensen/behoefte van de gebruiker, het proces opnieuw vanaf de fase van het informeren doorloopt.

Informereren

Onderliggende doelen:

De leerling:

- informeert zich over de opdracht (H) en verzamelt de nodige gegevens.

Toelichting

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden de leerlingen zich informeren over de opdracht, de visie van waaruit er wordt gewerkt, het werkmodel/pictogrammen/symbolen, de vraag en context van de opdracht, de doelgroep voor wie de opdracht is, de methode, de materialen en benodigdheden die men nodig heeft, de evaluatiecriteria van de opdracht.

Plannen

Onderliggende doelen:

De leerling:

- plant een opdracht volgens criteria (H).
- maakt afspraken met de gebruiker.
- organiseert het eigen werk.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen een opdracht plannen volgens een bepaalde methode/werkmodel, ze leerden een werkvolgorde bepalen, ze leerden materialen en benodigdheden ophoofden en klaar zetten en ze leerden afspraken maken in functie van de planning en uitvoering van taak/opdracht.

Uitvoeren

Onderliggende doelen:

De leerling:

- voert een opdracht uit volgens criteria (H).
- volgt een plan, werkvolgorde, procedure, technische fiche, protocol correct op.
- werkt zelfstandig.
- licht het eigen handelen toe aan de gebruiker, verantwoordelijke....

- Houdt tijdens het handelen rekening met anderen.

Toelichting:

Duiding:

- Plan: plan van aanpak voor kleine opdrachten die binnen de eigen bevoegdheid vallen.

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen een opdracht uitvoeren onder directe begeleiding en aan de hand van duidelijke instructies. Ze leerden een opdracht uitvoeren vanuit een bepaalde visie, volgens de planning en volgens een bepaalde methode. Ze leerden het belang van het naleven van regels en afspraken. Ze leerden het resultaat van een opdracht voorstellen volgens bepaalde evaluatiecriteria.

Evalueren

Onderliggende doelen:

De leerling:

- controleert het verloop en de resultaten van een opdracht aan de hand van criteria.
- bevraagt de tevredenheid van de gebruikers.
- formuleert concrete werkpunten.

Toelichting:

Duiding:

- "Bij een evaluatie kijkt een persoon of een groep terug op het verrichten van een bepaalde taak. De taak, of het volbrengen er van staat centraal. Het eindresultaat van de taak wordt beoordeeld, alsook het proces dat tot het eindresultaat heeft geleid. Op grond van deze evaluatie worden werkpunten (doelen) bijgesteld. Het verschil met reflecteren (1.11): bij reflectie staat de persoon met zijn denken, handelen, voelen centraal."²

Beginsituatie:

- Leerlingen leerden in de 2de graad het verloop van een opdracht evalueren aan de hand van een werkmodel. Ze leerden verduidelijken wat goed en minder goed verliep tijdens de opdracht en waarom. Ze leerden nagaan of de resultaten voldeden aan vooropgestelde criteria en ze bevraagden de tevredenheid van de doelgroep.

Derde graad

- Naar leerlingen toe is het belangrijk om na opdrachten zowel tijd te besteden aan evalueren als aan reflecteren (1.11).

MILIEUBEWUST HANDELEN

1.5 Bij de uitvoering van een opdracht milieubewust handelen volgens de geldende richtlijnen³.

Onderliggende doelen:

De leerling:

² Mirjam Groen, Reflecteren: de basis, Wolters/Noordhoff, 2006, p.32.

³ Met het begrip 'geldende richtlijnen' verwijzen we naar wettelijke reglementeringen/procedures die geldend zijn binnen voorzieningen (stageplaatsen/werkplekieren), school, ed.

- beperkt en sorteert afval (H).
- kiest of koopt materialen en benodigdheden aan die zo weinig mogelijk negatieve effecten voor het milieu (H).
- doseert het energie- en watergebruik (H).
- leeft milieuvoorschriften na.

VEILIG HANDELEN

1.6 Bij de uitvoering van een opdracht veilig handelen volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt het belang van preventie en bescherming op het werk.
- informeert zich vanuit risicoanalyse, werkpostfiche, werkplaatsreglement en preventiemaatregelen over de geldende richtlijnen en hun belang.
- herkent en interpreteert veiligheidssignalisaties.
- interpreteert een evacuatieplan.
- past geldende richtlijnen toe die eigen zijn aan de setting:
 - met betrekking tot persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's);
 - met betrekking tot brandveiligheid;
 - bij evacueren;
 - m.b.t. materialen en benodigdheden;
 - m.b.t. psychosociale veiligheid.

Toelichting:

Duiding:

- Geldende richtlijnen die eigen zijn aan de setting zoals: het melden van incidenten, afsluiten en openen van lokalen, preventiemaatregelen om ongevallen te voorkomen...
- Leerplandoelstelling m.b.t. eerste hulp komt aan bod in specifieke module 'werken als logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen'.

ERGONOMISCH HANDELEN

1.7 Bij de uitvoering van een opdracht ergonomisch handelen volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- heft en tilt voorwerpen rugsparend (H).
- neemt bij de uitvoering van een opdracht een ergonomische houding aan zoals bij staan, zitten, hanteren van voorwerpen (H).
- past op een veilige en ergonomisch verantwoorde wijze hef- en tiltechnieken/transfertechnieken/

verplaatsingstechnieken bij gebruikers toe.

- hanteert de technische hulpmiddelen correct bij het positioneren, mobiliseren en transporteren van de gebruiker.
- houdt rekening met de mogelijkheden en beperkingen van de gebruiker.
- stimuleert de zelfstandigheid van de gebruiker.
- past bij de uitvoering van een opdracht de werkpostschikking toe (H).

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen over het bewegingsstelsel van de mens. Het is zinvol om leerlingen te appelleren op deze reeds verworven kennis in functie van het werken rond het belang van ergonomisch handelen.

HYGIENISCH HANDELEN

1.8 Bij de uitvoering van een opdracht hygiënisch handelen volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- informeert zich vanuit risicoanalyse, werkpostfiche, werkplaatsreglement en preventiemaatregelen over de geldende richtlijnen en hun belang.
- past geldende richtlijnen toe m.b.t. persoonlijke hygiëne (H).
- past geldende richtlijnen toe m.b.t. voedselhygiëne/voedselveiligheid:
 - licht gevaren bij maaltijdbereiding en -distributie toe;
 - voorkomt kruisbesmetting (H);
 - scheidt droog-nat; vuil-proper; warm-koud;
 - houdt rekening met voorschriften m.b.t. temperatuur;
 - concretiseert FIFO en FEFO-principes...
- past geldende richtlijnen toe m.b.t. zorg voor de gebruiker zoals toepassen van maatregelen tegen infectiegevaar, voorzorgsmaatregelen bij gezondheidsklachten.
- past geldende richtlijnen toe m.b.t. materialen en benodigdheden zoals het hygiënisch reinigen en desinfecteren.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2 de graad leerden leerlingen hygiënisch handelen en kruisbesmetting voorkomen. Ze verduidelijkten de geldende richtlijnen m.b.t. voedselveiligheid bij een opdracht. Ze leerden bij het uitvoeren van een opdracht zorg dragen voor persoonlijke hygiëne zoals het verzorgen van handen, nagels en haren, alsook het gebruik van PBM's. Ze leerden de handen wassen volgens de richtlijnen.

ECONOMISCH HANDELEN

1.9 Bij de uitvoering van een opdracht economisch handelen volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- handelt vanuit een bewust zijn van prijs/kwaliteit verhoudingen.
- houdt rekening met werktempo.
- selecteert en beperkt materialen en benodigdheden (H).
- onderhoudt materialen en benodigdheden (H).
- verzamelt, sorteert en bergt materialen en benodigdheden op volgens richtlijnen.
- zorgt voor bevoorrading.
- controleert gestockeerde materialen en benodigdheden waaronder (voedings)producten op houdbaarheid.
- stockeert volgens FEFO-principes.
- inventariseert eenvoudige stocks.
- werkt aan de hand van een budget (H).

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen binnen de context van de school economisch handelen. Er werd aandacht besteed aan budget; kiezen, kopen, gebruiken van materialen en benodigdheden volgens criteria; selecteren en beperken van materialen en benodigdheden, het onderhouden van materialen en benodigdheden en aan de invloed van reclame op hun eigen aankoopgedrag.

OBSERVEREN, INTERPRETEREN, RAPPORTEREN

1.10 Bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- observeert gericht.
- registreert gegevens.
- licht het verschil tussen observeren en interpreteren toe in verschillende situaties en past dit toe.
- hanteert observatiemethodes.
- rapporteert mondeling (in een 1-1 relatie) en schriftelijk bij het uitvoeren van taken.
- merkt veranderingen/problemen op die zich voordoen tijdens de uitvoering van een taak en meldt deze aan de bevoegde persoon.

Toelichting:Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen de begrippen waarnemen, observeren en registreren verduidelijken en het verschil toelichten. Er werd gewerkt rond het belang van observeren. Onder directe begeleiding en met ondersteuning van een werkmodel werkten leerlingen rond het observeren, registreren van het menselijk gedrag.

Derde graad

- In de 3de graad wordt er gewerkt rond het verschil tussen observeren en interpreteren en werken ze rond deze doelstelling in concrete beroepssituaties. Het betreft nu de totale beroepscontext: menselijk gedrag, materiële omgeving, enz.
- Het is belangrijk dat leerlingen leren groeien in het handelen vanuit observaties en dat ze de samenhang leren zien met de cyclus van het methodische handelen (observeren = vorm van informatie verwerven).

Specialisatiejaar

- In het specialisatiejaar komt het rapporteren in een team aan bod.

REFLECTEREN**1.11 Over het kwaliteitsbewust handelen reflecteren*.****Onderliggende doelen:**

De leerling:

- reflecteert over het handelen en de beleving van de situatie.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt onder begeleiding het eigen handelen bij.

Toelichting:Duiding:

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens het werkplekleren.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodisch handelen: evalueren. (AD1:1.4)

AD2 Binnen een welomschreven opdracht mondeling (in een 1-1 relatie) en schriftelijk communiceren.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties. Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepaalt de eenvoud van de situatie.

Opdrachten/handelingen

Om de algemene doelstelling te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Bij het bereiken van de competenties/algemene doelstellingen werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en problemen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet invoeren - bij problemen of in gevallen van twijfel - en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad voerden leerlingen onder directe begeleiding dagdagelijkse gesprekken (gelegenheidsgesprekken) met medeleerlingen, gezonde kinderen van 2,5 tot 10 jaar en met gezonde volwassenen.

Derde graad

- Het is belangrijk leerlingen te appelleren op deze reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes. In de 3de graad zullen de leerlingen hun kennis, vaardigheden en attitudes verdiepen, uitbreiden en **aanwenden** binnen de context van het leerplan.
- Het is belangrijk dat leerlingen vaardiger worden in het communiceren en dat ze in dagdagelijkse beroepssituaties **eenvoudige gesprekken** leren voeren in een 1-1 relatie: **ondersteunende en functionele gesprekken** met gebruiker en hun sociaal netwerk, **functionerings- en evaluatiegesprekken** met leeraar, mentor, verantwoordelijke... en **rapporteren** aan een verantwoordelijke.
- Het is belangrijk dat er een leerlijn wordt opgebouwd van het communiceren in een 1-1 relatie naar het communiceren met meerdere personen: bv. gesprek met stagebegeleider en mentor, gesprek met gebruiker en een familielid...
- In functie van het bereiken van de competenties en vanuit het handelen vanuit een **totaalvisie** is het noodzakelijk om **integratie** te bewerkstelligen met AD1, AD3, AD4 en met de leerplandoelstellingen van de specifieke modules.
- Afhankelijk van de modules die de school aanbiedt, kunnen de onderliggende leerplandoelstellingen, in

relatie tot de te bereiken competenties, anders worden geconcretiseerd.

VISIE

2.1 Verschillende elementen van het communiceren en de eigen communicatie situeren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad werkten leerlingen reeds met een kader om gedrag en sociale interacties te duiden (axenroos, Roos van Leary, relatiewijzer...).

Derde graad

- Het is aangewezen om met hetzelfde kader te werken als in de 2de graad.
- Bij het werken rond de leerplandoelstellingen uit AD2 is het belangrijk om telkens opnieuw dit kader toe te passen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De verschillende sociale interacties tijdens het samenwerken situeren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden. (AD3:3.1)

VLOT COMMUNICEREN

2.2 Vlot en respectvol communiceren in een 1-1 relatie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- voert in dagdagelijkse beroepssituaties eenvoudige gesprekken in een 1-1 relatie.
- doorloopt de verschillende fasen bij het communiceren zoals groeten, zichzelf voorstellen, kennismaken, onthalen/verwelkomen, een gesprek afsluiten, afscheid nemen (H).
- hanteert communicatieve vaardigheden:
 - gebruikt ik-boodschappen (H);
 - luistert actief (H);
 - heeft aandacht voor de afstemming tussen verbale en non-verbale communicatie (H);
 - geeft en ontvangt feedback (H);
 - stelt vragen (H);
 - vraagt door;
 - vraagt toestemming;
 - informeert (volgens afspraken);
 - maakt afspraken.

Toelichting:

Duiding:

- het communiceren kan verbaal en non-verbaal zijn.
- eenvoudige gesprekken in dagdagelijkse beroepssituaties: gesprekken die een logistiek medewerker binnen haar/zijn bevoegdheid voert (zie toelichting bij AD):
 - o ondersteunende gesprekken met gebruikers en hun sociaal netwerk;
 - o functionele gesprekken met gebruikers en hun sociaal netwerk;
 - o rapporteren aan een verantwoordelijke.

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen het communicatieschema verduidelijken, het verschil tussen inhoud en betrekkningsniveau verduidelijken, verschillende fasen in de communicatie verduidelijken (groeten, zichzelf voorstellen/kennismaken, een gesprek voeren, afscheid nemen) en doorlopen. Ze oefenden communicatieve vaardigheden (aangeduid met een H) in binnen de context van het leerplan van de 2de graad (in een 1-1 relatie, binnen de context van de dagelijkse gesprekken).

Derde graad:

- In de 3de graad wordt het aanwenden van communicatieve vaardigheden uitgebreid en verdiept (aantal vaardigheden; contexten: aard van het gesprek, situatie ...).
- Informeren: in de 3de graad leren leerlingen de gebruiker informeren over het eigen handelen en over de taak/opdracht. Het is hierbij belangrijk de link te leggen met respectvol handelen. Zo is het bv. als logistiek assistente in zorginstellingen niet voldoende om een gebruiker in te lichten over 'wat men komt doen', maar deze ook om toestemming vragen om 'dit te doen' ... Het is ten aanzien van de gebruiker belangrijk dat men leert aangeven wat de eigen taak is en indien nodig door te verwijzen naar andere zorgverleners of hulp in te roepen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht respectvol handelen. (AD1:1.3)
- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (AD2:2.5)

2.3 Vlot communiceren en hierbij gebruik maken van communicatiemiddelen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- maakt gebruik van communicatiemiddelen binnen een professionele context.
- past (n)etiquette toe bij het gebruik van communicatiemiddelen.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen de vaardigheden (telefoon/GSM, ICT-toepassingen) toepassen binnen de schoolcontext en de eigen leefwereld (met aandacht voor veiligheid, het bewaken van eigen grenzen ...).

Derde graad

- Het is belangrijk aandacht te besteden aan nieuwe ontwikkelingen, o.a. gebruik van intranet binnen organisaties, het gebruik van nieuwe media door gebruikers ...
- Leerlingen maken gebruik van sociale netwerken. Het is belangrijk hen er op te wijzen dat rekening houden met het beroepsgeheim ook hier noodzakelijk is.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Vlot communiceren en hierbij gebruik maken van communicatiemiddelen. (AD3:3.4).

2.4 De eigen communicatie afstemmen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- stemt de communicatie in een 1-1 relatie af op de ander (H) en houdt hierbij rekening met taalgebruik en verstaanbaarheid, lichaamstaal, inhouds- en betrekkningsniveau.
- stemt de communicatie in een 1-1 relatie af op de situatie (H).
- stemt de communicatie in een 1-1 relatie af op de ander in relatie tot de situatie.

SCHRIFTELIJK COMMUNICEREN

2.5 Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren.

Onderliggende doelen:

De leerling voert opdrachten uit die aangepast zijn aan de setting (zorginstellingen, winkel, magazijn, keuken, enz.) en:

- vult administratieve documenten in.
- haalt en brengt documenten, papieren, dossiers, post... weg;
- noteert en geeft menukeuzes en bestellingen van de gebruikers door volgens de geldende richtlijnen.
- kijkt leveringsbonnen na.
- past eenvoudige basisvaardigheden informatica toe zoals het invullen van een rekenblad, tekstverwerking...

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht economisch handelen. (AD1:1.9)
- Bij de uitvoering van een opdracht vlot communiceren en hierbij gebruik maken van communicatiemiddelen. (2.3)

REFLECTEREN

2.6 Op de eigen communicatie reflecteren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over de eigen communicatie in een 1-1 relatie binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden (H).
- reflecteert over het eigen communiceren en de beleving van de situatie.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt onder begeleiding het eigen communiceren bij.

Toelichting:

Duiding

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens het werkplekleren.

- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodisch handelen: evalueren. (AD1:1.4)

AD 3 Binnen een welomschreven opdracht in team en binnen een organisatie werken.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties. Een combinatie van de situatie, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepaalt de eenvoud van de situatie.

Opdrachten/handelingen

Om de algemene doelstelling te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Bij het bereiken van de algemene doelstellingen werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar werken onder verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en problemen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet invoeren - bij problemen of in gevallen van twijfel - en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

Toelichting:

Beginsituatie

In de 2de graad leerden leerlingen onder directe begeleiding, binnen een klasgroep in groep werken.

Derde graad

Het is belangrijk om leerlingen te appelleren op reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes. In de 3de graad zullen leerlingen hun kennis, vaardigheden en attitudes verder verdiepen, uitbreiden en **aanwenden** binnen de context van dit leerplan.

Het is belangrijk dat leerlingen leren **werken in een organisatie**, leren **communiceren en werken in team**, deelnemen aan teamoverleg, leren **samenwerken** met andere zorgverleners.

In de 3de graad is het in functie van het bereiken van de competenties en vanuit het handelen vanuit een **totaalvisie** noodzakelijk om integratie te bewerkstelligen met AD1, AD2, AD4 en met de leerplandoelstellingen onderliggend aan de competenties.

Afhankelijk van de keuzemodule die de school aanbiedt, kunnen de onderliggende leerplandoelstellingen, in relatie tot de te bereiken competenties, anders worden geconcretiseerd.

VISIE

3.1 Verschillende sociale interacties tijdens het samenwerken situeren, toelichten en aanwenden binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht verschillende rollen en posities in een team toe (H).
- licht de rol en positie van de verschillende teamleden toe.
- licht de eigen rol van leerling/stagiair binnen het team toe.
- functioneert in team.
- respecteert werkafspraken.
- gaat om met verschillen in een team.
- gaat om met conflicten in een team.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen reeds de begrippen 'groep, groepssamenhang, rollen en posities en groepsnormen en -waarden', verduidelijken, toelichten en exploreren en verschillende sociale interacties tijdens het samenwerken situeren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Verschillende elementen van het communiceren en de eigen communicatie situeren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden. (AD2:2.1)

ORGANISATIE

3.2 Werken in een instelling/organisatie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de werking van de organisatie.
- verduidelijkt de overlegorganen van de organisatie.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Kernelementen van het project/de missie van een zorginstelling/organisatie en de wijze waarop deze worden geïmplementeerd in de dagelijkse beroepscontext exploreren en aanwenden. (AD1:1.2)
- Kennismaken met verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en met de vereisten om deze beroepsvormen uit te oefenen. (AD4:4.3)
- Handelen binnen de grenzen van de eigen deskundigheid. (AD4:4.4)

VLOT COMMUNICEREN

3.3 Vlot en respectvol communiceren in team.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- doorloopt de verschillende fasen bij het communiceren zoals groeten, zichzelf voorstellen, kennismaken, onthalen/verwelkomen, een gesprek afsluiten, afscheid nemen (H).
- hanteert communicatieve vaardigheden bij het communiceren in team:
 - gebruikt ik-boodschappen (H);
 - luistert actief (H);
 - heeft aandacht voor de afstemming tussen verbale en non-verbale communicatie (H);
 - geeft en ontvangt feedback (H);
 - stelt vragen (H);
 - vraagt door;
 - informeert (volgens afspraken);
 - formuleert een eigen mening;
 - maakt afspraken;
- neemt deel aan teamoverleg.
- licht het onderscheid tussen formeel en informeel overleg toe.

Toelichting:Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen het communicatieschema verduidelijken, het verschil tussen inhoud- en betrekkningsniveau verduidelijken, verschillende fasen in de (groeps)communicatie verduidelijken (groeten, zichzelf voorstellen/kennismaken, een gesprek voeren, afscheid nemen) en doorlopen. Ze oefenden communicatieve vaardigheden (aangeduid met een H) in binnen de context van het leerplan van de 2de graad (in een klasgroep).

Derde graad

- In de 3de graad wordt het aanwenden van communicatieve vaardigheden uitgebreid en verdiept (aantal vaardigheden; contexten: in team ...).
- Informeren: in de 3de graad leren leerlingen de teamleden informeren over het eigen handelen en over de taak/opdracht.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Vlot en respectvol communiceren in een 1-1 relatie. (AD2:2.2)
- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (AD2:2.5)

3.4 Vlot communiceren en hierbij gebruik maken van communicatiemiddelen.**Onderliggende doelen:**

De leerling:

- maakt gebruik van communicatiemiddelen binnen een professionele context.
- past (n)etiquette toe bij het gebruik van communicatiemiddelen.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen de vaardigheden toepassen binnen de schoolcontext en de eigen leefwereld (met aandacht voor veiligheid, het bewaken van eigen grenzen...).

Derde graad

- Het is belangrijk aandacht te besteden aan nieuwe ontwikkelingen, o.a. gebruik van intranet binnen organisaties, het gebruik van nieuwe media door gebruikers...
- Leerlingen maken gebruik van sociale netwerken. Het is belangrijk hen er op te wijzen dat rekening houden met het beroepsgeheim ook hier noodzakelijk is.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Vlot communiceren en hierbij gebruik maken van communicatiemiddelen. (AD2:2.3)

3.5 De eigen communicatie afstemmen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- stemt de communicatie in team af op de ander (H) en houdt hierbij rekening met taalgebruik en verstaanbaarheid, lichaamstaal, inhouds- en betrekkningsniveau.
- stemt de communicatie in team af op de situatie (H).
- stemt de communicatie in team af op de ander in relatie tot de situatie.

SAMENWERKEN

3.6 Bij het realiseren van een gedelegeerde teamopdracht samenwerken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- draagt bij aan een open en collegiale werksfeer door:
 - constructief samen te werken;
 - de taakverdeling te respecteren;
 - afspraken te maken en op te volgen.

Toelichting:

Specialisatiejaren

- Vergaderen in teamverband en groepsdynamica komen aan bod tijdens de specialisatiejaren.

Duiding

- We beperken ons hier tot gedelegeerde taken. Binnen klasverband is het aangewezen om leerlingen ook rond opdrachten te laten uitvoeren die ze 'zelf' kozen.

REFLECTEREN

3.7 Over het werken in team en in een organisatie reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over de eigen samenwerking binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden (H).
- reflecteert over het eigen handelen en over de beleving van de situatie.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt onder begeleiding het eigen handelen bij.

Toelichting:

Derde graad

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens het werkplekleren.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodisch handelen: evalueren. (AD1:1.4)

AD 4 Oriënteren op beroepen en voorbereiden op verder studeren of werken.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties. Een combinatie van de situatie, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepaalt de eenvoud van de situatie.

Opdrachten/handelingen

Om de algemene doelstelling te bereiken voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- de leerling voert opdrachten uit op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- de leerling werkt in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Om de algemene doelstelling te bereiken werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groeit van directe begeleiding naar werken onder verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en problemen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet inroepen - bij problemen of in gevallen van twijfel - en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

Toelichting:

Derde graad

In de 3de graad is het in functie van het bereiken van de competenties noodzakelijk om integratie te bewerkstelligen met AD1, AD2, AD3 en met de leerplandoelstellingen onderliggend aan de competenties.

Afhankelijk van de modules die de school aanbiedt, kunnen de onderliggende leerplandoelstellingen, in relatie tot de te bereiken competenties, anders worden geconcretiseerd.

Volgens de grenzen van de eigen deskundigheid handelen (4.4) is voor de leerlingen een belangrijke leerplandoelstelling die met alle andere algemene doelstellingen en competenties dient te worden geïntegreerd.

4.1 De arbeids- (en stage)voorwaarden voor de logistiek medewerker (in opleiding) verduidelijken en aanwenden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt aspecten van sociale wetgeving en arbeidsrecht.
- verduidelijkt formuleren, procedures en reglementen.
- exploreert stagereglementering en stagevereisten.

Toelichting:

Derde graad

In de lessen Pav/Mavo komen aspecten van sociale wetgeving en arbeidsrecht voor de burger aan bod en wordt er ook gewerkt rond leren solliciteren ed. We beperken ons hier tot de toepassing op de studierichting. Het is bij de uitwerking van deze doelstelling dan ook belangrijk om afspraken te maken met de leraren Pav/Mavo. Ofwel kiest men ervoor om bepaalde items in samenwerking uit te werken, ofwel maakt men afspraken omtrent de items die in de verschillende vakken worden uitgewerkt.

4.2 Verschillende beroepscontexten exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert in functie van oriëntering en tewerkstelling:
 - settings van de modules die de eigen school aanbiedt;
 - met andere settings waarbinnen logistiek medewerkers tewerkgesteld worden.
- exploreert de eigenheid van de verschillende settings en met de werkomstandigheden van de logistiek medewerker binnen deze settings.
- participeert* als logistiek medewerker binnen een bepaalde setting waarbinnen logistiek medewerkers tewerkgesteld worden (settings die de school niet aanbiedt) (U).

Toelichting:

Derde graad

- In functie van oriëntering is het belangrijk dat leerlingen kennismaken met opties die de school zelf niet aanbiedt of pas aanbiedt in het specialisatiejaar.
- Het is zinvol dat leerlingen ook kennis maken met andere settings waarbinnen ze als logistiek mede-

werker kunnen worden tewerkgesteld. Men kan leerlingen binnen deze setting laten participeren in functie van het aanleren van een beroepshouding of in functie van het inoefenen van vaardigheden uit de algemene module of in functie van het aanleren van vaardigheden die eigen zijn aan het profiel van de logistiek medewerker binnen een welbepaalde setting.

4.3 Exploreert verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en de vereisten om deze beroepsvormen uit te oefenen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert verschillende vormen van beroepsuitoefening in de directe en indirecte zorg (ondersteunend personeel en andere zorgberoepen).
- exploreert de vereisten om deze beroepsvormen uit te oefenen en de context waarbinnen men deze beroepen uitoefent.
- onderscheidt de taken en de verschillen van beroepsuitoefening tussen verschillende beroepen in de directe zorg;
- informeert zich over het wetgevend kader waarbinnen bepaalde beroepen zich situeren.
- exploreert de vereisten voor verschillende vormen van beroepsuitoefening.

4.4 Binnen de grenzen van de eigen deskundigheid handelen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt het onderscheid tussen professioneel en intuïtief handelen.
- licht de begrippen aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid toe.

4.5 Keuzes motiveren vanuit reflectie op eigen mogelijkheden en beperkingen m.b.t. werken en studeren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- benoemt de eigen mogelijkheden, beperkingen en interesses.
- exploreert verschillende mogelijkheden tot verder studeren.

4.6 Eigen (competentie)groei in kaart brengen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht eigen kwaliteiten en evolutie toe.
- licht eigen aandachtspunten toe.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Over het kwaliteitsbewust handelen reflecteren. (AD1:1.11)
- Over de eigen communicatie reflecteren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden. (AD2:2.5)
- Over het werken in een organisatie, in team, reflecteren. (AD3:3.7)
- Over het werken als logistiek medewerker reflecteren. (C1:1.21; C2:2.16; C3:3.14; C4:4.9; C5:5.7)

4.7 Het belang van levenslang leren/professionalisering verduidelijken en toelichten.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht het belang van zelfreflectie voor levenslang leren toe.
- exploreert nascholingsmogelijkheden en beroepsorganisaties.
- exploreert vakliteratuur binnen bepaalde beroepscontexten.
- licht de actualiteit betreffende de beroepscontext toe.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Over het kwaliteitsbewust handelen reflecteren. (AD1:1.11)
- Op de eigen communicatie reflecteren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden. (AD2:2.6)
- Over het werken in team en in een organisatie reflecteren. (AD3:3.7)
- Over het handelen als logistiek medewerker reflecteren. (C1:1.21; C2:2.16; C3:3.14; C4:4.9; C5:5.7)

4.2 Verplichte specifieke module

Competentie 1:

Als logistiek assistent werken in ziekenhuizen en/of zorg- en opvanginstellingen.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het **functioneren in eenvoudige situaties**. Een combinatie van de situatie, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepalen de eenvoud van de situatie.

Opdrachten/handelingen

Om de algemene doelstelling te bereiken, voeren leerlingen **opdrachten/handelingen** uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Om de competentie te bereiken, werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei

van directe begeleiding naar werken onder verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en problemen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet inroepen - bij problemen of in gevallen van twijfel- en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

Settings:

Ziekenhuizen

Andere zorg- en opvanginstellingen: woonzorgcentra, kinderdagverblijven, dagcentra...

Gebruikers:

Ziekenhuizen: patiënten

Woonzorgcentra: bewoners, cliënten, residenten

Kinderdagverblijven: kinderen, ouders

Beroepskwalificatie:

De leerlingen beantwoorden aan de kwalificatie '*logistiek assistent in ziekenhuizen en rusthuizen*' (volgens vereisten KB 17 juni 2007 en Ministerieel besluit van 25-05-2007).

Stage:

Minimaal 250 uur stage in ziekenhuizen en rusthuizen (woonzorgcentra).

Toelichting:

In functie van de te bereiken competentie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoelstellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!), AD2, AD3** en **AD4** (algemene module).

VISIE EN ORGANISATIE

1.1 De begrippen gezondheid en welzijn verduidelijken en toelichten.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt de begrippen gezondheid*, welzijn, welbevinden en licht ze toe (H).
- verduidelijkt de begrippen zelfzorg, mantelzorg, professionele zorg en licht ze toe (H).

1.2 De organisatie van de gezondheids- en welzijnszorg in Vlaanderen exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert hoe de intra*- en extramurale* en transmurale* gezondheids- en welzijnszorg is georganiseerd.
- exploreert de werking van een zorginstelling/afdeling en verwerft inzicht in de structuur van een zie-

kenhuis/woonzorgcentrum, van verschillende departementen en afdelingen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Exploreren van verschillende beroepscontexten waarbinnen de logistiek medewerker kan werken. (AD4:4.2)
- Kennismaken met verschillende vormen van beroepsuitoefening binnen de context van de directe zorg en met de vereisten om deze beroepsvormen uit te oefenen. (AD4:4.3)

1.3 Profiel en takenpakket van logistiek medewerker in zorginstellingen exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de taakafbakening ten aanzien van andere zorgberoepen.
- exploreert het belang van het kwaliteitsbewust handelen als de logistiek medewerker.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Verschillende beroepscontexten exploreren waarbinnen de logistiek medewerker kan werken. (AD4:4.2)
- Kennismaken met verschillende vormen van beroepsuitoefening binnen de context van de directe zorg en met de vereisten om deze beroepsvormen uit te oefenen. (AD4:4.3)
- Binnen de grenzen van de eigen deskundigheid handelen. (AD4:4.4)

1.4 Rekening houden met de wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruiker.
- exploreert het maaltijdpatroon* van de gebruiker.
- exploreert het voedingspatroon* van de gebruiker.

**DIENSTGERELATEERDE TAKEN TER ONDERSTEUNING VAN HET ZORGTEAM:
MAALTIJDEN**

1.5 Vanuit een visie op evenwichtige voeding handelen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt met een voedingsvoorlichtingsmodel.
- licht het belang van evenwichtige voeding* toe.
- houdt rekening met het maaltijd- en voedingspatroon van de gebruiker en de bijhorende voedingsadviezen/voedingsrichtlijnen.
- licht informatie over het menu toe.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen het begrip voedingsvoorzichting in zijn verschillende betekenissen verduidelijken en met ondersteuning van een voedingsvoorzichtingsmodel een maaltijd samenstellen en bereiden.

Duiding

- Voedingsadviezen/richtlijnen (arts/diëtist): vet-, zout- of suikerbeperkend, richtlijnen m.b.t. allergieën...
- Scholen die kiezen voor het werken rond de competentie 'logistiek medewerker in de voedingsdienst' of de competentie 'logistiek medewerker indirecte zorg (kleinhuishouding)' kunnen zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de context van de logistiek assistent in zorginstellingen.

1.6 De afdelingskeuken ordelijk houden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- ruimt de keuken en kasten op en houdt voorraden bij.
- reinigt (koel)kasten.
- vult materialen en benodigdheden aan.
- licht procedures voor het reinigen van materialen en benodigdheden toe.
- gebruikt en reinigt materialen en benodigdheden.
- doet de vaat.

Toelichting:

Duiding

- Scholen die kiezen voor het werken rond de competenties 'logistiek medewerker in de onderhoudsdienst' of 'logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding)' kunnen zich beperken tot het toepassen van de daar aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek assistent in de zorginstellingen.

DIENSTGERELATEERDE TAKEN TER ONDERSTEUNING VAN HET ZORGTEAM: INTERIEUR EN LINNEN

1.7 Voor de dagelijkse orde en netheid op de afdeling instaan.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- houdt afdeling, (dienst)lokalen en kamers netjes.
- helpt bij het in orde brengen van een kamer voor een nieuwe gebruiker.
- vult linnen- en verzorgingskar aan.
- reinigt hygiënisch en desinfecteert kamers en lokalen volgens richtlijnen.
- creëert een aangename omgeving in functie van de wensen, behoeften van de gebruikers.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen 'vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten met behulp van technieken.' Ze verworven de nodige kennis, vaardigheden en attitudes onder directe begeleiding en werkten met ondersteuning van werkmodellen.

Duiding

- Wanneer de school werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst', kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek assistent binnen zorginstellingen.
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker werkt' (AD 4.2) in samenhang met deze doelstelling de setting van de onderhoudsdienst verder exploreren.

1.8 Materialen en benodigdheden wegbrengen, reinigen en onderhouden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht methodes voor het uitspoelen en/of steriliseren van medicatiepotjes, wasbekkens, bedpannen... in een machine toe en past deze toe.
- reinigt en onderhoudt bedden en rolstoelen.
- vult de verzorgingskar aan.
- reinigt materialen en benodigdheden hygiënisch en desinfecteert volgens richtlijnen.

1.9 Bedden opmaken en verschonen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- maakt het bed op van een niet bedlegerige gebruiker volgens richtlijnen.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad kwam het opmaken en verschonen van bedden met ondersteuning van een werkmodel aan bod. Leerlingen leerden dit onder directe begeleiding en binnen de context van de eigen leefstijl. Het opmaken en verschonen van ziekenhuisbedden kwam niet aan bod.

1.10 Voor periodiek klein onderhoud van toestellen instaan.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht de richtlijnen toe voor het uitvoeren van klein onderhoud van benodigdheden zoals toestellen.
- verduidelijkt de werking van tilliften, rolstoelen, bedden, transportwagens...
- verduidelijkt materialen en benodigdheden voor klein onderhoud.
- voert klein onderhoud uit van tilliften, rolstoelen, bedden, transportwagens.

Toelichting:Duiding

- In functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken' (AD4: 4.2), kan men in samenhang met deze doelstelling de meer technische settings waarbinnen een logistiek medewerker kan worden tewerkgesteld verder exploreren.

1.11 Wasgoed verzamelen, sorteren en verdelen.**Onderliggende doelen:**

De leerling:

- verduidelijkt interne procedures voor het wasgoed.
- verzamelt en sorteert vuil en besmet wasgoed en brengt het weg.
- sorteert en verdeelt proper linnen.
- controleert de hoeveelheid linnen.
- controleert linnen op verlies en slijtage en voert indien nodig klein verstelwerk uit.
- maakt een inventaris op van linnen en producten.
- bedient een wasmachine en droogkast voor het wassen van beperkt persoonlijk linnen van gebruikers.
- vult de linnenkar aan.

Toelichting:Duiding

- Wanneer de school kiest voor het werken rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst', kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek assistent binnen zorginstellingen. (samenhang met C4:4.3; 4.4; 4.5 en 4.6).
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken' (AD4:4.2) in samenhang met deze doelstelling de setting van de linnendienst verder exploreren.
- Wanneer de school werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg' is er samenhang met leerplandoelstellingen C2.11 en C2.15 en kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van logistiek assistent binnen zorginstellingen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht economisch handelen: stockbeheer. (AD1:1.9)

1.12 Bij het decoratief en huiselijk inrichten van de gemeenschappelijke ruimten ondersteuning bieden.**Onderliggende doelen:**

De leerling:

- bevordert de gezelligheid en orde in een woonzorgcentrum.

- houdt rekening met de wensen, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen een huiselijke sfeer creëren en hiervoor gebruik maken van materialen en benodigdheden (binnen de context van de eigen school of in functie van het participeren aan activiteiten met doelgroepen).

Duiding

- Wanneer de school werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding), kan men zich hier beperken tot het toepassen van kennis, vaardigheden en attitudes binnen de setting de zorg- en opvanginstellingen. (samenhang met C2:2.14)

1.13 Materialen en documenten afhalen en wegbrengen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- haalt medicatie af in de apotheek.
- brengt door de verpleegkundigen of laboranten geïdentificeerde stalen naar het laboratorium.
- haalt (steriel) verzorgingsmateriaal en medische benodigdheden/toestellen af en brengt ze weg.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Uitvoeren van eenvoudige (organisatie gebonden) administratieve opdrachten. (AD2: 2.5)

GEBRUIKGERELATEERDE TAKEN TER ONDERSTEUNING VAN HET ZORGTEAM (geen verzorgende of verpleegkundige handelingen)

1.14 Voor het maaltijdgebeuren zorgen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- haalt karren en transportwagens op en brengt ze weg.
- plaatst plateaus op de transportwagen.
- licht de werkwijze toe voor het verdelen, opdienen, afruimen en afhalen van maaltijden en dranken.
- bereidt maaltijden voor.
- schenkt dranken in en verdeelt, beddeelt maaltijden en ruimt af.
- dekt de tafel netjes en ruimt tafels af.
- werkt met toestellen voor koffie en thee.
- onderscheidt en respecteert verschillende diëten/voedingsrichtlijnen en -adviezen.
- beantwoordt vragen m.b.t. de maaltijd en meldt klachten en onregelmatigheden aan de verantwoordelijke.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen reeds onder directe begeleiding van de leraar gerechten, dranken en maaltijden presenteren en inschenken.

Duiding:

- Scholen die kiezen voor de het werken rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in de voedingsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding)' kunnen het werken rond een aantal onderliggende doelen ook tijdens het werken rond die competenties aan bod laten komen. (C2:2.10)

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (2.5)

1.15 Bij maaltijden hulp bieden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- beschermt de kledij van de gebruiker tegen morsen.
- helpt gebruikers zonder slikproblemen bij eten en drinken.
- onderscheidt en respecteert verschillende diëten/voedingsrichtlijnen en –adviezen.

1.16 De kamers ordelijk houden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

Ziekenhuizen en woonzorgcentra:

- bevordert de gezelligheid op kamer rekening houdend met wensen en behoeften van de gebruiker.
- houdt klein meubilair en kasten ordelijk.
- controleert en handhaaft de netheid na de maaltijd.
- zorgt voor planten en bloemen.
- ziet toe op versheid van fruit.
- ziet toe op aanwezigheid van dranken.

Ziekenhuizen:

- bewaart de orde op kamers en opruimen.
- draagt zorg voor bezittingen van gebruikers.

Woonzorgcentra:

- bewaart de orde op kamers en ruimt op ter aanvulling voor de zelfzorg en/of wanneer de gebruiker daar zelf niet toe in staat is.
- bevordert de gezelligheid op kamers rekening houdend met wensen en behoeften van de gebruiker.
- verzorgt klusjes voor de gebruiker.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen onder directe begeleiding en met ondersteuning van werkmodellen

vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing, eigenschappen, opruimen en verluchten, reinigen en onderhouden van lokalen, keukens en leefruimten.

Duiding:

- Scholen die werken rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in de onderhoudsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding)' kunnen het werken rond een aantal onderliggende doelen daar aan bod laten komen. (samenhang met C2:2.11; C2:2.15; C5:5.6)

1.17 Noodsituaties herkennen en accuraat optreden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- schat in of medische of andere hulp moet worden ingeroepen.
- verwittigt de verantwoordelijke volgens richtlijnen.
- handelt als eerstehulpverlener.
- handelt levensreddend volgens richtlijnen.
- blijft rustig in noodsituaties.
- vermijdt besmetting.

Toelichting:

Duiding:

- Bij levensreddend handelen: aandacht voor hanteren Automatische Externe Defibrillator.

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen, onder directe begeleiding, in de context van de school noodsituaties herkennen en gepast reageren als burger, elementaire eerstehulpvaardigheden toepassen, hulpinstanties op een correcte wijze verwittigen en binnen de context van de school kleine zorgen toedienen (vingers/hand onder kraan houden na verbranding, kleine schaafwonden reinigen, ontsmetten ...).

Derde graad:

- In de 3de graad gaat het om noodsituaties herkennen binnen professionele situaties. Herhaling van eerstehulp-vaardigheden is belangrijk! Omwille van de professionele situatie is het belangrijk dat leerlingen weten dat ze een verantwoordelijke moeten verwittigen volgens de geldende richtlijnen.

1.18 Het team helpen bij het hanteren, mobiliseren en verplaatsen van gebruikers met beperkte mobiliteitsproblemen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- hanteert eenvoudige hulpmiddelen ter ondersteuning van het lig- en zitcomfort van de gebruiker.
- licht technieken van transfers van lig naar zit en omgekeerd toe en voert ze uit.

1.19 Verzorgen van intern transport van gebruikers met de rolstoel, bed of te voet.

Onderliggende doelen:

De leerling:

Ziekenhuizen en woonzorgcentra:

- ontvangt de aanvraag van de verpleegkundige van de diensten en informeert zich over de wijze van vervoer.
 - brengt gebruikers naar andere afdelingen.
 - vervoert gebruikers in rolstoelen, een bed of een brancard of begeleidt hen te voet naar de toegewezen dienst.
 - helpt bij het hanteren, mobiliseren en positioneren van gebruikers met beperkte mobiliteitsproblemen.
 - ondersteunt gebruikers met beperkte mobiliteitsproblemen bij zitten, lopen en toelichten van technieken hiervoor.
 - licht procedures toe voor het ondersteunen van gebruikers en letten op goede positionering van het lichaam.
 - heeft aandacht voor de veiligheid van de gebruiker tijdens het transport.
 - helpt de verpleegkundigen en zorgkundigen bij het intern transport van de gebruiker naar andere afdelingen binnen de instelling.
 - verwittigt de verpleegkundige bij het ophalen en terugbrengen van gebruikers.
 - voert tijdens het transport gesprekken met de gebruiker en luistert actief.
 - raadpleegt de verpleegkundige indien de gebruiker zich niet in de vereiste transportvoorwaarden bevindt.
- Woonzorgcentra:*
- raadpleegt en verduidelijkt gebruiksvorschriften van rolwagens, rolzetels en multipositiewagens.
 - begeleidt gebruikers tijdens een wandeling door de gangen of in de tuin.

1.20 Gebruikers motiveren om deel te nemen aan activiteiten en animatie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- treedt motiverend en ondersteunend op bij het motiveren van de gebruikers in een woonzorgcentrum.
- gaat hoffelijk om met gebruikers.
- heeft oog voor sociale en huiselijke aspecten van het leefgebeuren.

1.21 Bij de voorbereiding van en tijdens activiteiten helpen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt in het woonzorgcentrum samen met de animator, ergotherapeut en overlegt met hen.
- verwerft inzicht in het verloop van activiteiten.
- voert opdrachten uit ter voorbereiding van activiteiten.
- licht toe hoe de logistiek medewerker ondersteuning kan bieden tijdens activiteiten.
- staat in voor nazorg.
- brengt het lokaal in orde na een activiteit.

Toelichting:

Duiding:

- Wat betreft het helpen bij activiteiten, werkt de logistiek assistent steeds op vraag, volgens de instruc-

ties en onder de begeleiding van een animator/ergotherapeute...

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Kennismaken met verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg. (AD4:4.3)

REFLECTEREN

1.22 Over het handelen als logistiek assistent in ziekenhuizen en/of zorg- en opvanginstellingen reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het handelen en de beleving van de situatie.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt onder begeleiding het eigen handelen bij.

Toelichting:

Duiding:

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het handelen tijdens het werkplekleren.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

4.3 Keuzemodule

De scholen hebben de keuze tussen acht verschillende opties (zie 1.6 Structuur studierichting op p.7).

Competentie 2:

Als logistiek medewerker werken in de indirecte zorg (kleinhuishouding).

Context:

Maaltijdzorg: bereiden van maaltijden, gerechten, dagvoeding binnen de context van de **dagelijkse keuken**.

→ met aandacht voor **flesvoeding, fruit- en groentepap** (kinderen), **dagelijkse gezonde maaltijden** met aandacht voor seizoensproducten (kinderen en volwassenen).

Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties. Een combinatie van de situatie, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepalen de eenvoud van de situatie.

Opdrachten/handelingen

Om de competentie te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Om de competentie te bereiken, werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar werken onder verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en problemen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet inroepen - bij problemen of in gevallen van twijfel - en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

Settings:

diensten voor gezinszorg
particulieren

Gebruikers:

gezinnen, ouderen, volwassenen
medeleerlingen

Toelichting:

Duiding

In het leerplan van de 2de graad werden aparte algemene doelstellingen geformuleerd voor maaltijdzorg, linnenzorg en interieurzorg. Omdat in concrete settings de leerlijnen samenkomen, is er in het leerplan dan de 3de graad gekozen voor één algemene doelstelling m.b.t. het indirecte zorg verlenen. Het is echter aangewezen om de onderliggende leerplandoelstellingen die bv. van toepassing zijn op maaltijdzorg zoveel mogelijk in samenhang uit te werken.

Beginsituatie

In de 2de graad werden m.b.t. maaltijdzorg doelstellingen bereikt onder directe begeleiding van de leraar, binnen de context van de eenvoudige, dagelijkse keuken.

In de 2de graad werken leerlingen onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad

Maaltijdzorg: in de 3de graad kunnen de kennis, vaardigheden en attitudes worden verbreed naar de meer complexe dagelijkse keuken.

In de 3de graad vooronderstellen we een groei naar meer zelfstandigheid (zelfstandig werkmodellen hanteren, routinehandelingen uitvoeren zonder werkmodellen). Leerlingen groeien zo in mate van verantwoordelijkheid (onder verwijderd toezicht).

Het is belangrijk dat leerlingen weten en ontdekken dat – binnen de setting van de gezinszorg – op een professionele wijze huishoudelijke taken uitvoeren belangrijk is voor het opbouwen van een vertrouwensrelatie met de

gebruiker.

Bij het indirecte zorg verlenen zijn het combineren van huishoudelijke taken en de organisatie van de indirecte zorg binnen een bepaald tijdsbestek belangrijke aandachtspunten.

In functie van de te bereiken competentie en van het handelen vanuit een totaalvisie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoelstellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!), AD2, AD3 en AD4** (algemene module).

Scholen die zowel werken rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding) als 'werken als logistiek medewerker in de onderhoudsdienst', kunnen een aantal onderliggende leerplandoelstellingen in samenhang aanbrengen en telkens toepassen op de verschillende settings.

VISIE

2.1 De plaats en betekenis (visie) van huishouding binnen verschillende settings verduidelijken en toelichten.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de verschillen tussen kleinhuishouding en groothuishouding.
- exploreert de verschillen tussen professioneel reinigen en onderhouden in een kleinhuishoudelijke en groothuishoudelijke context.
- gaat na wie welke huishoudelijke taken op zich neemt binnen de settings van de kleinhuishouding.
- licht het belang van kleinhuishouding voor de (vertrouwensrelatie met) de gebruiker toe.

Toelichting:

Duiding:

- Het exploreren van de verschillen tussen professioneel reinigen en onderhouden in een klein huishoudelijke en in een groothuishoudelijke context is eveneens een aparte leerplandoelstelling onder competentie 'werken als logistiek medewerker in de onderhoudsdienst'.

2.2 Profiel en takenpakket van logistiek medewerker exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert het takenpakket met betrekking tot interieurzorg, linnenzorg en maaltijdzorg.
- exploreert de plaats en het belang van het kwaliteitsbewust handelen binnen het profiel.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Verschillende settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.2)
- Kennismaken met verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en met de vereisten om deze beroepsvorm uit te oefenen. (AD4:4.3)

2.3 Rekening houden met de wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruiker.
- exploreert het maaltijdpatroon* van de gebruiker.
- exploreert het voedingspatroon* van de gebruiker.

GEBUIKARGERELATEERDE TAKEN: PLANNEN/VOORBEREIDEN**2.4 Indirecte zorg plannen en organiseren.****Onderliggende doelen:**

De leerling:

- informeert zich in verband met de wensen en behoeften van de gebruiker en/of organisatie.
- houdt rekening met de mogelijkheden en beperkingen zoals voorziene tijd, voorziene infrastructuur, budget in de thuissituatie van de gebruiker en/of organisatie.
- maakt een planning op voor de uit te voeren taken en combineert huishoudelijke taken (maaltijdzorg, linnenzorg en interieurzorg).
- gaat flexibel om met nieuwe situaties.

Toelichting:Derde graad:

In de derde graad leren leerlingen onder directe begeleiding omgaan met nieuwe eenvoudige situaties (bv. Er is ander materiaal aanwezig dan men had verwacht, men krijgt de opdracht iets te bereiden wat men nog niet leerde klaarmaken...).

Specialisatiejaren:

Pas op het einde van het specialisatiejaar verwachten we dat leerlingen zelfstandig kunnen inspelen op onverwachte situaties.

Duiding:

Naargelang de opdracht kan men differentiëren naar de gebruiker: kind, gezin, oudere gebruiker.

2.5 De maaltijdzorg voor gebruikers plannen en voorbereiden.**Onderliggende doelen:**

De leerling:

- stelt een maaltijd (H)/gerecht (H)/dagvoeding voor een gebruiker/gezin samen en houdt hierbij rekening met het maaltijd- en voedingspatroon én met de wensen, behoeften, mogelijkheden en/of beperkingen van de gebruiker.
- houdt rekening met de voedingsadviezen en richtlijnen van de gebruiker.
- kiest een bereidingswijze, materialen en benodigdheden.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen met ondersteuning van een voedingsvoorlichtingsmodel een maaltijd/gerecht (ontbijt, middagmaal, avondmaal, tussendoortje) voor een doelgroep (gezonde gebruikers) samenstellen.
- In de 2de graad leerden leerlingen de betekenis van een ingrediëntenlijst, de bereidingswijze, de houdbaarheidsdatum en de bewaarvoorschriften op een verpakking verduidelijken en toelichten. Ze leerden een passende bereidingswijze, materialen en benodigdheden kiezen en deze keuze toelichten.

Derde graad

- In de 3de graad besteden we aandacht aan het samenstellen van dagvoeding, weekplanning in overleg met de gebruiker.

Duiding

- Naargelang de opdracht kan men differentiëren naar gebruikers.
- Voedingsadviezen/richtlijnen (arts/diëtist): vet-, zout- of suikerbeperkend, richtlijnen m.b.t. allergieën...

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Vanuit een visie op evenwichtige voeding handelen. (C1:1.5; C3:3.3)

2.6 Interieur- en linnenzorg plannen en voorbereiden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- plant en bereidt de zorg voor vanuit de oriëntatie op vuil en vuilheidsgraad, materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen (H).
- houdt hierbij rekening met de factoren van het reinigingsproces (H).
- kiest een gepast reinigings- en/of onderhoudsysteem, gepaste reinigings- en/of onderhoudsproducten, een gepaste tijd en temperatuur.

Toelichting:

Beginsituatie

- Ook in de 2de graad vertrokken leerlingen bij het plannen en voorbereiden van de zorg vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen. Het lezen van de gegevens op een etiket was hierbij een belangrijke doelstelling.
- Leerlingen leerden al heel wat begrippen m.b.t. reinigen en onderhouden in de klein huishoudelijke context: onderhouden, reinigen/schoonmaken, frequentie van zorgvraag, esthetisch reinigen, hygiënisch reinigen... en maakten kennis met de groothuishouding.
- Leerlingen leerden het belang van de factoren van het reinigingsproces verduidelijken en een zorg plannen en uitvoeren rekening houdend met de factoren, dus ook de keuze voor passende reinigings- en onderhoudsproducten, benodigde hoeveelheden van een product meten en indien nodig oplossen; de keuze voor een gepast reinigings- en onderhoudsysteem voor droog, klamvochtig of nat reinigen, voor handwas of machinewas ...; kiezen voor een gepaste temperatuur en gepaste (inwerk)tijd ...

Derde graad

- Het is belangrijk om leerlingen te appelleren op de reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes en deze in de derde graad verder te verdiepen en te verbreden.

BOODSCHAPPEN

2.7 Boodschappen/aankopen doen voor een gebruiker op basis van een met hem of haar besproken lijstje.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- bespreekt de nodige aankopen met de gebruiker en maakt een lijstje.
- doet boodschappen volgens afspraken.
- verantwoordt de aankopen.

Toelichting:

Duiding

- Het betreft niet enkel boodschappen m.b.t. voedingswaren, maar ook andere aankopen op vraag van de gebruiker (tijdschriften, stopwol...).
- Afspraken: wensen, behoeften, afspraken m.b.t. betalingswijze...

GEBUIKGERELATEERDE TAKEN: UITVOEREN

2.8 Gerechten voor gebruikers/medeleerlingen bereiden, bewaren en toepassen van bereidingswijzen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- combineert de maaltijdzorg met de uitvoering van andere huishoudelijke taken.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen met ondersteuning van een werkmodel eenvoudige gerechten voor medeleerlingen en doelgroep bereiden. Ze leerden hiertoe eenvoudige technieken en bereidingswijzen toepassen; werken met klein huishoudelijke toestellen, de benodigde hoeveelheden van een product afwegen, meten en schatten, alsook een bereiding bewaren.

Derde graad:

- Het is belangrijk om in samenhang met Pav/Wiskunde rekvaardigheden in te oefenen in functie van het herleiden van hoeveelheden, maten en gewichten.

2.9 Gerechten, dranken en maaltijden presenteren, inschenken, aanbieden.

2.10 Ondersteunen bij activiteiten van het dagelijks leven.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- maakt afspraken over de ondersteuning bij activiteiten van het dagelijks leven van de gebruiker.
- onthaalt een bezoeker en kondigt hem aan bij de gastheer/gastvrouw.
- maakt afspraken over de opvang en begeleiding van schoolgaande kinderen bij hun dagelijkse activiteiten.

ten (maaltijden/vieruurtjes, traject huis-school, uitstapjes).

2.11 Vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing, eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keukens, leefruimten, buitenruimte; materialen en behoeften met behulp van technieken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- houdt bij het reinigen en onderhouden rekening met vuil en vuilheidsgraad, de zorgvraag/ zorgfrequentie en de factoren van het reinigings- en/of onderhoudproces (H).
- maakt gebruik van de correcte techniek die eigen is aan het gekozen reinigings- en/of onderhoudsysteem (H).
- combineert de interieur- en linnenzorg met andere huishoudelijke taken.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen – rekening houdend met zorgvraag en zorgfrequentie, vuil en vuilheidsgraad en met de factoren in het reinigings- en/of onderhoud proces – reinigingssystemen voor nat en droog reinigen correct hanteren en onderhouden; reinigings- en onderhoudssystemen voor interieur en sanitair correct hanteren en onderhouden, werken met een stofzuiger, wasgoed wassen en schoeisel reinigen. Ze maakten ook kennis met hygiënisch reinigen en kleurencodes.
- In de 2de graad leerden leerlingen aandacht besteden aan interieurzorg en linnenzorg onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad

- Wanneer een school kiest om te werken rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de linnendienst' kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de indirecte zorg (met aandacht voor het combineren van huishoudelijke taken).
- Het is belangrijk om in samenhang met Pav/Wiskunde rekenvaardigheden in te oefenen in functie van het herleiden van hoeveelheden, maten en gewichten.

2.12 Bedden luchten, opmaken en verschoneren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- combineert het opmaken en verschoneren van bedden met andere huishoudelijke taken.

Toelichting:

Duiding:

- In de verplichte module leerden leerlingen (ziekenhuis)bedden opmaken en verschoneren. Het is voldoende de reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes toe te passen binnen de setting van de gezinszorg, enz. Deze doelstelling kwam ook reeds aan bod in de 2de graad (onder directe begeleiding van leraar, met ondersteuning van een werkmodel).

2.13 Voor planten en kleine huisdieren zorg dragen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- maakt kennis met de zorg voor planten en kleine huisdieren (H).
- draagt zorg voor bloemen en planten.
- maakt afspraken over de verzorging van dieren.

Toelichting:Duiding:

- In functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken' (AD4:4.2) kan men in samenhang met deze doelstelling de setting van de tuincentra ed. verder exploreren.

2.14 Een huiselijke sfeer in leefruimten creëren en hiervoor gebruik maken van materialen en benodigdheden.**Onderliggende doelen:**

De leerling:

- combineert het creëren van sfeer met andere huishoudelijke taken.

Toelichting:Beginsituatie

- Deze doelstelling kwam ook aan bod in de 2de graad (binnen de context van de eigen school of in functie van het participeren aan activiteiten met doelgroepen).

Derde graad

- In de 3de graad is het belangrijk dat men vertrekt vanuit de noden of vragen van de setting/gebruiker.
- Deze doelstelling kan worden bereikt in samenhang met de doelstellingen 'ordelijk houden van kamers' (C1:1.17) en 'ondersteuning bieden bij decoratief en huiselijk inrichten van de gemeenschappelijke ruimten' (C1:1.13) uit de module 'werken als logistiek assistent in zorginstellingen'.

GEBRUIKERGERELATEERDE TAKEN: NAZORG**2.15 Zorg dragen voor de nazorg m.b.t de indirecte zorg.****Onderliggende doelen:**

De leerling:

- doet de vaat en ruimt op (H).
- hangt wasgoed op (H).
- strijkt wasgoed (H).
- maakt wasgoed kastklaar (H).
- doet klein verstelwerk (H).
- ruimt de gebruikte benodigdheden op en ziet toe op de productvoorraad.

- informeert de gebruiker over schade aan het meubilair en de benodigheden/apparaten.
- combineert taken m.b.t. nazorg met andere huishoudelijke taken.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen aandacht besteden aan nazorg onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad

- Bij het aanbieden van competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst' kan men zich hier m.b.t. linnen beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de indirecte zorg.
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken' (AD4:4.2) in samenhang met deze doelstelling de setting van de linnendienst verder exploreren.

REFLECTEREN

2.16 Over het eigen handelen als logistiek medewerker in de indirecte zorg reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het handelen en de beleving van de situatie.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt onder begeleiding het eigen handelen bij.

Toelichting:

Derde graad

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens lessen klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens het werkplekleren.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodische handelen. (AD1:1.3)

Competentie 3:

Als logistiek medewerker werken in de voedingsdienst.

Context:Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties. Een combinatie van de situatie, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepaalt de eenvoud van de situatie.

Opdrachten/handelingen

Om de competentie te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Om de competentie te bereiken werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar werken onder verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en problemen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet inroepen - bij problemen of in gevallen van twijfel - en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

Settings:

instellingen (zorg-, opvang-, vormings-, onderwijs);
bedrijven;
vakantiecentra;
kleinhoreca;
voedingszaken;
gelegenheidsontaal.

Gebruikers:

klanten;
bezoekers;
medeleerlingen.

Toelichting:

In functie van de te bereiken competentie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoelstellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!), AD2, AD3** en **AD4** (algemene module).

VISIE EN ORGANISATIE**3.1 Settings waarbinnen een logistiek medewerker kan worden tewerkgesteld exploreren.****Onderliggende doelen:**

De leerling:

- exploreert de settings waarbinnen de logistiek medewerker in de voedingsdienst kan worden tewerkgesteld.
- exploreert de eigenheid van de setting van de voedingsdienst.
- exploreert de werkomstandigheden binnen de setting van de voedingsdienst.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Verschillende settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4: 4.2)
- Exploreert verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en de vereisten om deze beroepsvorm uit te oefenen. (AD4: 4.3).

3.2 Profiel en takenpakket van de logistiek medewerker exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- bakent het takenpakket van de logistiek medewerker in de voedingsdienst af t.a.v. het pakket van de keukenmedewerker of polyvalent medewerker in restaurants.
- exploreert het belang van het kwaliteitsbewust handelen binnen het profiel en takenpakket van de logistiek medewerker in de voedingsdienst.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Verschillende settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4: 4.2)
- Exploreert verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en de vereisten om deze beroepsvorm uit te oefenen. (AD4: 4.3)

3.3 Vanuit een visie op evenwichtige voeding handelen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt met een voedingsvoorlichtingsmodel.
- licht het belang van evenwichtige voeding* toe.
- verduidelijkt en licht productinformatie toe in functie van het bereiden en bewaren.
- gebruikt een voedingsvoorlichtingsmodel bij de beoordeling van de dagelijkse menuplanning.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen het begrip voedingsvoorlichting in zijn verschillende betekenissen verduidelijken en met ondersteuning van een voedingsvoorlichtingsmodel een maaltijd samenstellen en bereiden.

Derde graad

- Het handelen vanuit een visie op evenwichtige voeding is een taak voor de logistiek assistent in zorginstellingen (C1:1.5). Scholen die werken rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in de voedingsdienst' kunnen er voor kiezen om deze leerplandoelstelling binnen de keuzemodule grondig uit te werken. Leerlingen kunnen de verworven kennis, vaardigheden en attitudes vervolgens binnen de module logistiek assistent in zorginstellingen toepassen.

3.4 Vanuit een visie op voedselveiligheid/voedselhygiëne handelen volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- handelt volgens de principes van de voedselveiligheid zijnde: scheiden van nat en droog, warm en koud, vuil en proper, tijd en ruimte.
- verkent de HACCP-reglementering en verduidelijkt begrippen als autocontrole en traceerbaarheid.
- leeft preventiemaatregelen en hygiënemaatregelen na.
- voorkomt gevaren bij maaltijdbereiding en –distributie.
- houdt rekening met kritische punten bij de organisatie van keukenactiviteiten.

Toelichting:

Duiding

- Binnen AD1 leren alle leerlingen rekening houden met de basisprincipes van de voedselhygiëne en aandachtspunten (gevaren, kritische punten) toelichten. Wanneer er wordt gewerkt rond deze competentie is het belangrijk dat leerlingen een stap verder gaan in de leerlijn: rekening houden met HACCP-reglementering en basisprincipes toepassen binnen de context van de voedingsdienst: gevaren voorkomen, rekening houden met kritische punten ...

Samenhang met andere leerplandoelstellingen

- Bij de uitvoering van een opdracht hygiënisch handelen. (AD1:1.7)

DIENSTGERELATEERDE TAKEN: MAGAZIJN/WINKELPAND/VERBRUIKZAAL...

3.5 Voor magazijn/winkelpand/verbruiksruimte... zorg dragen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- controleert temperatuur, vochtigheidsgraad, verluchting...
- ruimt op, ordent en schikt.
- reinigt het winkelpand, de verbruiksruimte en maakt het magazijn schoon.
- draagt zorg voor sfeer en presentatie in winkelpand/verbruiksruimte.

Toelichting:

Opruimen, reinigen:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen 'vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten met behulp van technieken.' Ze verworven de nodige kennis, vaardigheden en attitudes onder directe begeleiding en werkten met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad

- Binnen de module logistiek assistent in zorginstellingen, komen onderliggende vaardigheden aan bod binnen de doelstellingen 'ordelijk houden van kamers' (C1:1.17) en 'instaan voor dagelijkse orde en netheid op de afdeling en voor het creëren van een aangename omgeving' (C1:1.8). Deze leerplandoelstellingen kunnen dus in samenhang verwezenlijkt worden.

- Wanneer de school kiest voor het werken rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg' kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de voedingsdienst.
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken' (4.2) in samenhang met deze doelstelling de setting van de onderhoudsdienst verder exploreren.

Sfeer en presentatie:

Beginsituatie

- Deze doelstelling kwam ook aan bod in de 2de graad (binnen de context van de eigen school of in functie van het participeren aan activiteiten met doelgroepen).

Derde graad

- In de 3de graad is het belangrijk dat men vertrekt vanuit de noden of vragen van de setting/ gebruiker.
- Deze doelstelling kan worden bereikt in samenhang met de doelstellingen 'ordelijk houden van kamers' (C1,1.17) en 'ondersteuning bieden bij decoratief en huiselijk inrichten van de gemeenschappelijke ruimten' (C1,1.13) uit de module 'werken als logistiek assistent in zorginstellingen'.

3.6 Voor het ontvangen en stockeren van voedingsproducten zorg dragen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

Magazijn:

- controleert leveringen volgens criteria.
- licht de bewaaromstandigheden van voedingsproducten toe.
- controleert de bewaaromstandigheden voor voedingsproducten.
- gebruikt de koel- en vriesruimte verantwoord.
- stockeert en sorteert voedingsproducten volgens gegevens op de verpakking.

Winkelpand:

- prijst voedingsproducten, stapelt ze correct, vult ze aan en etaleert ze.
- beoordeelt de kwaliteit van voedingsproducten volgens criteria.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht economisch handelen. (AD1:1.9)
- Eenvoudige administratieve verrichtingen uitvoeren. (AD2:2.5)

3.7 Tafeltextiel/tafelaankleding reinigen en gebruiksklaar maken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt met diverse materialen/grondstoffen.
- past de tafelaankleding aan diverse gelegenheden aan.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen 'vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten met behulp van technieken.' Ze verworven de nodige kennis, vaardigheden en attitudes onder directe begeleiding en werkten met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad:

- Wanneer de school kiest voor het werken rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg', kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de voedingsdienst.
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken' (AD4:4.2) in samenhang met deze doelstelling de setting van de linnendienst verder exploreren.

3.8 Tafels dekken.

3.9 Voor de nazorg in de keuken en verbruiksruimte instaan.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- ruimt af.
- doet de vaat (manueel en machinaal).
- reinigt en ontsmet materialen, benodigdheden en vloeren.
- staat in voor orde en afvalverwijdering.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen 'vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten met behulp van technieken.' Ze verworven de nodige kennis, vaardigheden en attitudes onder directe begeleiding en werkten met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad

- Wanneer de school werkt rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg', kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de voedingsdienst.
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken' (AD4:4.2) in samenhang met deze doelstelling de setting van de onderhoudsdienst verder exploreren.

DIENSTGERELATEERDE TAKEN: VOEDSELBEHANDELING EN NAZORG

3.10 Voedingsproducten, materialen en benodigdheden klaarzetten.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt gegevens op verpakkingen van materialen en voedingsproducten.
- gaat de sensorische kwaliteit van voedingsproducten na.
- maakt technische voorzieningen en benodigdheden zoals apparaten operationeel.
- zet materialen – waaronder voedingsproducten – klaar en houdt hierbij rekening met werkpostschikking.
- leeft hygiënevoorschriften na.

3.11 Voedingsproducten behandelen bij niet-gastronomische maaltijdproductie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- gebruikt aangepaste methoden wat betreft voorbereiden, portioneren, schikken en dressereren.
- schenkt en presenteert dranken.

Toelichting:

Derde graad:

- In de module 'werken als logistiek assistent in zorginstellingen' en onderliggend aan de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding)' werd o.a. aandacht besteed aan de wensen mogelijkheden, behoeften en beperkingen van gebruikers m.b.t. aangepaste voeding (flesvoeding, lepelvoeding, vaste voeding...). In het kader van het bereiken van deze doelstelling kan het zinvol zijn de verworven kennis, vaardigheden en attitudes hier toe te passen binnen de context van de voedingsdienst of de doelstellingen in samenhang te realiseren.

Duiding:

- Niet gastronomische maaltijdproductie: ontbijt en brunchgerechten, lunchgerechten, soepen, koude en warme (deel)bereidingen), salades, nagerechten, buffetgerechten.

GEBRUIKERGERELATEERDE TAKEN

3.12 Voor gebruikers zorg dragen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- staat in voor het onthalen, doorverwijzen, begeleiden en wegwijs maken van gebruikers.
- ondersteunt gebruikers bij bestellingen.
- zet bestellingen klaar.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (2.5)

3.13 Maaltijden bedienen en verstrekken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- schenkt en serveert dranken.
- reikt gerechten aan.
- bedient aan een buffet.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Zorg dragen voor maaltijdgebeuren. (C1:1.15)
- Hulp bieden bij maaltijden. (C1:1.16)

REFLECTEREN

3.14 Over het handelen als logistiek medewerker in een voedingsdienst reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het handelen en de beleving van de situatie.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt onder begeleiding het eigen handelen bij.

Toelichting:

Derde graad:

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens het werkplekleren.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodische handelen. (AD1:1.4)

Competentie 4:

Als logistiek medewerker werken in een linnendienst.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties. Een combinatie van de situatie, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze vragen, bepaalt de eenvoud van de situatie.

Opdrachten/handelingen

Om de competentie te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Om de competentie te bereiken, werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar werken onder verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en problemen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet inroepen - bij problemen of in gevallen van twijfel- en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

Settings:

- interne linnendienst in zorginstellingen;
- interne linnendienst in verblijfsinstellingen;
- bedrijven textielverzorging waaronder o.a. wasserijen.

Gebruikers:

klanten

Toelichting:

In functie van de te bereiken competentie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoelstellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!)**, **AD2**, **AD3** en **AD4** (algemene module).

VISIE EN ORGANISATIE

4.1 Settings exploreren waarbinnen de logistiek medewerker werkt.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de eigenheid van de setting van de linnendienst.
- exploreert de organisatie van de setting.
- exploreert de werkomstandigheden van de logistiek medewerker in de linnendienst.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken. (AD4:4.2)
- Kennismaken met verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en met de vereisten om deze beroepsvorm uit te oefenen. (AD4:4.3)

4.2 Profiel en takenpakket van de logistiek medewerker exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert het profiel en takenpakket van logistiek medewerker binnen de verschillende settings.
- exploreert het belang van het kwaliteitsbewust handelen binnen het profiel en het takenpakket van de logistiek medewerker.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Verschillende settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker kan werken. (AD4:4.2)
- Exploreren van verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en de vereisten om deze beroepsvorm uit te oefenen. (AD4:4.3)

DIENTGERELATEERDE TAKEN

4.3 Linnen (wasgoed, strijkgoed) verzamelen, sorteren en controleren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- herkent, benoemt en onderscheidt textielmaterialen.
- herkent, benoemt en onderscheidt weefsels.
- licht onderhoudsetikettering toe (H).
- verzamelt en sorteert linnen vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof (samenstelling), toepassing en eigenschappen.
- houdt rekening met vuil en vuilheidsgraad.
- sorteert en controleert linnen volgens richtlijnen en maakt hiervoor gebruik van de gepaste techniek.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen wasgoed sorteren (binnen de context van de kleinhuishouding), soorten vuil benoemen en onderscheiden, materialen herkennen en benoemen, linnenzorg plannen en voorbereiden (factoren van het reinigingsproces verduidelijken en zorg plannen en uitvoeren rekening houdend met de factoren, dus ook de keuze voor reinigingsproducten, benodigde hoeveelheden meten en indien nodig oplossen, de keuze voor gepaste reinigings- en/of onderhoud systemen; kiezen voor gepaste tijd, gepaste temperatuur) onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad

- Als logistiek assistent in zorginstellingen leren leerlingen 'wasgoed, verzamelen, sorteren en verdelen (C1:1.12). Bij het werken rond beide competenties kunnen deze doelstellingen in samenhang worden bereikt.

4.4 Machine(straat)/installatie/apparatuur instellen en bedienen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt met benodigdheden eigen aan de setting.
- werkt volgens bedrijfseigen procedures.
- werkt vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen.
- houdt rekening met de factoren van het reinigingsproces.
- gebruikt materialen en benodigdheden correct.
- reageert op storingen.

Toelichting:

Duiding:

- Benodigdheden: strijkapparatuur (stoomstrijkijzer, strijktafel, broekenpers, body enz.), tunnelfinisher, mangel, machinestraat of installatie, enz.

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen 'vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten met behulp van technieken.' Ze verworven de nodige kennis, vaardigheden en attitudes onder directe begeleiding en werkten met ondersteuning van werkmodellen.

4.5 Linnen drogen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- droogt linnen vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen.
- houdt rekening met de factoren van het reinigingsproces.
- maakt gebruik van de correcte techniek eigen aan het gekozen droogstelsel.

Toelichting:

Duiding:

- Droogtechnieken: wol plat drogen, gebruik droogkast...

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen aandacht besteden aan nazorg (binnen de context van de klein-huishouding) onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen: wasgoed ophangen, wasgoed drogen.

4.6 Linnen strijken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- strijkt linnen volgens bedrijfseigen procedures.
- strijkt linnen vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen.
- houdt rekening met de factoren van het reinigingsproces.
- maakt gebruik van de correcte techniek eigen aan het gekozen systeem in functie van het creëren

of behouden van vormen of verwijderen van kreuken.

- verwijdert overgebleven condens uit stoomstrijkijzer.

Toelichting:

Duiding:

- Technieken zoals bevochtigen van strijkgoed, gebruik maken van luchtcirculatie in strijktafel...

4.7 Linnen afwerken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- hangt (H), vouwt (H), verstelt (H), sorteert en stapelt linnen volgens bedrijfseigen procedures en technieken.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen aandacht besteden aan nazorg (binnen de context van de kleinhuishouding) onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen: wasgoed strijken, wasgoed kastklaar maken, klein verstellwerk uitvoeren.

Derde graad

- In de derde graad is het belangrijk de kennis en vaardigheden en attitudes van de leerlingen te verbreden en te verdiepen naar de context van de groothuishouding.

4.8 Linnen verdelen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- staat in voor verpakken, groeperen en verdelen van linnen volgens bedrijfseigen procedures.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (2.5)

GEBRUIKGERELATEERDE TAKEN

4.9 Met klantenrichtlijnen rekening houden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- vult klantenfiches in en controleert ze.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (2.5)

REFLECTEREN

4.10 Over het handelen als logistiek medewerker in een linnendienst reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het handelen en de beleving van de situatie.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt onder begeleiding het eigen handelen bij.

Toelichting:

Derde graad:

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens het werkplekleren.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodische handelen. (AD1:1.4)

Competentie 5:

Als logistiek medewerker werken in een onderhoudsdienst.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad ligt de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties. Een combinatie van de situatie, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepaalt de eenvoud van de situatie.

Opdrachten/handelingen

Om de competentie te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Om de competentie te bereiken, werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar werken onder verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en problemen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet inroepen - bij problemen of in gevallen van twijfel - en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties;
- in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding).

Settings:

verzorgings-, verblijfs-, vormings-, onderwijsinstellingen en bedrijven (interne diensten);
schoonmaakbedrijven (externe diensten)

Gebruikers:

klanten

Toelichting:

Duiding

In functie van de te bereiken competentie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoelstellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!), AD2, AD3 en AD4** (algemene module).

Scholen die werken rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuis-houding) en 'werken als logistiek medewerker in de onderhoudsdienst', kunnen een aantal onderliggende leerplandoelstellingen in samenhang aanbrengen en telkens toepassen op de verschillende settings.

VISIE

5.1 Settings exploreren waarbinnen de logistiek medewerker werkt.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de eigenheid van verschillende onderhoudsdiensten en hun setting.
- exploreert de organisatie van de onderhoudsdienst.
- exploreert de werkomstandigheden van de logistiek medewerker in de onderhoudsdienst.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Verschillende settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4: 4.2)
- Exploreert verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en de vereisten om deze beroepsvorm uit te oefenen. (AD4: 4.3)

5.2 Profiel en takenpakket van de logistiek medewerker exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- bakent het profiel en het takenpakket van de logistiek medewerker af ten aanzien van het takenpakket van de logistiek assistent in zorginstellingen.
- exploreert het belang van het kwaliteitsbewust handelen binnen het profiel en takenpakket van de logistiek medewerker.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken. (AD4: 4.2)
- Exploreert verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en de vereisten om deze beroepsvorm uit te oefenen. (AD4: 4.3)

5.3 Verschillen tussen professioneel reinigen en onderhouden in een klein huishoudelijke context en in een groothuishoudelijke context exploreren.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen al heel wat begrippen m.b.t. reinigen en onderhouden in de klein huishoudelijke context: onderhouden, reinigen/schoonmaken, frequentie van zorgvraag, esthetisch reinigen, hygiënisch reinigen, enz. en maakten ze kennis met de groothuishouding.

Derde graad

- Deze doelstelling maakt deel uit van doelstelling C2: 2.1 onderliggend aan de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg'.

DIENSTGERELATEERDE TAKEN: ORGANISEREN EN PLANNEN

5.4 Het reinigen en onderhouden organiseren en plannen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- organiseert het werk volgens de wensen en richtlijnen van de gebruiker/organisatie.
- herkent en onderscheidt verschillende materialen/grondstoffen die voorkomen in professionele settings.
- legt verbanden tussen de te reinigen materialen/grondstoffen, toepassing, eigenschappen, vuil en vuilheidsgraad en de keuze voor onderhoudsproduct en onderhoudsysteem (H).
- maakt een planning op in functie van de te voorziene taak en de te voorziene tijd.
- informeert zich m.b.t. de mogelijkheden en beperkingen in de voorziening/organisatie.
- plant de zorg volgens de principes 'van hoog naar laag', 'van proper naar vuil', vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing, eigenschappen en vuil en vuilheidsgraad (H).
- houdt rekening met de factoren van het reinigingsproces (H).
- kiest een gepast reinigings- en/of onderhoudsysteem, gepaste reinigings- en/of onderhoudsproducten, een gepaste tijd en een gepaste temperatuur (H).
- gaat flexibel om met nieuwe situaties.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen (binnen de context van de kleinhuishouding) bij het plannen en voorbereiden van een zorg vertrekken vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, eigenschappen, toepassing. Het lezen van gegevens op een etiket was hierbij een belangrijke doelstelling. Ze leerden het belang van de factoren van het reinigingsproces verduidelijken en een zorg plannen en uitvoeren rekening houdend met de factoren, dus ook de keuze voor passende reinigings- en onderhoudsproducten, benodigde hoeveelheden van een product meten en indien nodig oplossen; de keuze voor een gepast reinigings- en/of onderhoudsysteem voor droog, klamvochtig of nat reinigen; kiezen voor een gepaste tem-

peratuur, tijd... Ze maakten ook reeds kennis met kleurencodes.

Derde graad

- In de 3de graad is het belangrijk de kennis, vaardigheden en attitudes van de leerlingen te verdiepen en te verbreden naar de context van de groothuishouding.

DIENSTGERELATEERDE TAKEN: UITVOEREN

5.5 Lokalen en (leef)ruimten opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt volgens bedrijfseigen procedures en richtlijnen.
- houdt bij de uitvoering rekening met organisatie van de zorg (ruimte/toepassing; zorgvraag/frequentie; tijdsbestek...).
- oriënteert zich bij de uitvoering op afwerkmaterialen en oppervlakten, vuil en vuilheidsgraad.
- houdt rekening met de factoren in het reinigings- en/of onderhoudsproces.
- maakt gebruik van de correcte techniek eigen aan het gekozen reinigings- en/of onderhoudsysteem.
- gebruikt en onderhoudt materialen en benodigdheden.
- volgt de productvoorraad op, stelt de nodige bevoorrading vast, geeft bestellingen door of meldt tekorten.

Toelichting:

Duiding:

- Bedrijfseigen procedures en richtlijnen: onderhoudsplannen, kleurencodes, procedures voor reinigen of desinfecteren van specifieke ruimtes of toepassingen zoals sanitair, ziekenhuiskamer...
- Reinigings- en/of onderhoudssystemen: stof- en waterzuigers, eenschijfmachine, mechanische veegmachine, schrobzuigmachine, hogedrukreiniger, materiaalwagen...

Derde graad

- Het is belangrijk de kennis, vaardigheden en attitudes die leerlingen verworven hebben binnen de context van de kleinhuishouding (2de graad: onder directe begeleiding en met ondersteuning van werkmodellen en/of onderliggend aan de competentie 'werken als logistiek medewerker in indirecte zorg) te verdiepen en te verbreden naar de context van de groothuishouding.

GEBRUIKERGERELATEERDE TAKEN

5.6 Volgens de wensen en richtlijnen van de gebruiker werken.

REFLECTEREN

5.7 Over het handelen als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het handelen en de beleving van de situatie.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt onder begeleiding het eigen handelen bij.

Toelichting:

Derde graad

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens het werkplekleren.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodische handelen. (AD1:1.4)

5 Minimale materiële vereisten

Inleiding

Er dient voldoende materiaal en infrastructuur aanwezig te zijn voor de leerlingen. Het beschikbare materiaal en de infrastructuur zijn aangepast aan het aantal leerlingen en aan de visie op leren die het lerarenteam hanteert.

De uitrusting en inrichting van lokalen, in het bijzonder de lokalen voor het aanleren van specifieke vaardigheden, dienen te voldoen aan de technische voorschriften betreffende arbeidsveiligheid van de Codex over het Welzijn op het werk, van het Algemeen Reglement voor Arbeidsbescherming (ARAB) en van het Algemeen Reglement op elektrische installaties (AREI). Alle ruimten moeten voldoende ruim, veilig en hygiënisch zijn om een dergelijke opleiding te kunnen realiseren. Raadpleeg hiervoor de preventieadviseur op school.

5.1 Infrastructuur

Gemeenschappelijk:

- Een voldoende ruim (eventueel polyvalent) lokaal dat een krachtige leeromgeving vormt voor alle disciplines met:
 - o mogelijkheid tot geïntegreerd werken;
 - o verplaatsbare tafels en stoelen;
 - o actuele ICT-tools.

Bijkomend voor het aanleren van specifieke vaardigheden:

- Een lokaal met volgende nutvoorzieningen:
 - o elektriciteitsaansluitingen voor verlichting en elektrische apparaten;
 - o voorziening warm en koud water;
 - o zone voor handhygiëne met lavabo;
- Zone voor berging van materialen en benodigdheden
- Specifiek voor de didactische leskeuken:
 - o zone voor maaltijdzorg: voorbereiden/plannen/bereiden/nazorg;
 - o mogelijkheid voor theoretische lesmomenten;
 - o mogelijkheid voor presentatie, bediening en gezamenlijk tafelen;
 - o afzuiging;
 - o afzonderlijke zone voor linnenzorg (indien aanwezig).

5.2 Didactisch materiaal/uitrusting

Er dient voldoende didactisch materiaal beschikbaar te zijn voor het bereiken van de algemene doelstellingen. Omwille van de noodzaak van het werken met professionele en recente materialen en benodigdheden, pleiten

we voor de beschikbaarheid van materialen en benodigdheden op de school - eventueel tijdelijk door middel van huren bij mediotheek... - of de beschikbaarheid op de stageplaats, externe opleidingscentra, enz.

We denken hierbij bijvoorbeeld aan:

Materialen en benodigdheden in functie van C1:

- (ziekenhuis)bed (hoog-laag), kinderbed, bedlinnen
- kleine en grote pop
- reanimatiepop
- transportwagens zoals bv. linnenkar, verzorgingskar, voedseltransportwagens
- transfermaterialen voor gebruikers zoals bv. rolstoel, rollator, tillift
- verzorgingsmaterialen (bv. voor EHBO)

Materialen en benodigdheden in functie van C2 en C3:

Klein werkmateriaal, toestellen en apparaten in functie van:

- Interieurzorg:
 - o naargelang van materiaal/grondstof, toepassing, reinigings- en onderhoudsystemen
- Linnenzorg:
 - o naargelang van de reinigingsprocessen voor hand- en machinewas
 - o naargelang de processen omtrent het gebruiks- en kastklaar maken: verschillende types van strijkijzers, strijkplanken...
- Maaltijdzorg:
 - o naargelang de toegepaste technieken (bereiden, verdelen, verkleinen en samenbrengen)
 - o in functie van het koelen, bewaren en invriezen van voedingsmiddelen
 - o in functie van vaat- en afvalhygiëne
 - o in functie van presentatie en bediening: tafelbekleding, omkadering van voedselpresentatie, uitrusting en decoratie
- Winkelpand/verbruiksruimte:
 - o in functie van sfeerschepping en presentatie: materialen en benodigdheden ten behoeve van sfeerschepping en presentatie.

Materialen en benodigdheden in functie van C4:

- stoomstrijkijzers en strijktafels
- broekenpers of – toppeper, een col- en manchettenpers, een mouwenpers, een mannequin, pop, body...
- tunnelfinisher, mangel
- wasmachine, machinestraat
- transportmiddelen

Materialen en benodigdheden in functie van C5:

- transportmiddelen zoals rolwagens...

- materiaal en benodigdheden (toestellen) voor het reinigen van vloeren, interieur en sanitair:
 - o stofwissers, zwabbers, mopsystemen...
 - o eenschijfmachine, waterzuiger, stofzuiger, hogedrukreiniger...
 - o industriële producten

In het servicedocument vindt u bij de wenken bij de leerplandoelstellingen meerdere suggesties omtrent het aanbieden en gebruiken van verschillende materialen en benodigdheden.

6 Geïntegreerde Proef

In het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs is de organisatie van een geïntegreerde proef reglementair verplicht. Het algemeen kader daarvoor wordt toegelicht in een VVKSO-Mededeling die u via de directie kunt bekomen.

De proef slaat voornamelijk op de vakken van het specifiek gedeelte. De integratie van andere vakken kan een meerwaarde vormen als die de gip ondersteunen.

De geïntegreerde proef wordt beoordeeld door zowel interne als door externe deskundigen. Hun evaluatie zal deel uitmaken van het deliberatiedossier.

Het document met specifieke gegevens voor de studierichting is te raadplegen op de website www.vvkso.be via de ingang lessentabellen > 3de graad > bso > 1^e en 2^e leerjaar > Organisatiehulp.

7 Stages en lessen in andere opleidingsinstellingen

Naast vorming op school maakt de stage in deze studierichting deel uit van de opleiding.

De leerling krijgt de mogelijkheid om de op school aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes op de stageplaats in te oefenen en/of uit te breiden.

De school/het lerarenteam beslist welke doelstellingen via de stage – in combinatie met voorbereiding tijdens de lestijd - worden bereikt.

De school is verantwoordelijk voor de organisatie van de stage.

De stage moet altijd gebeuren conform de omzendbrief betreffende leerlingenstages in het voltijds secundair onderwijs die u kan raadplegen via www.ond.vlaanderen.be/edulex > omzendbrieven > secundair onderwijs > stages.

In de studierichting Organisatiehulp krijgen leerlingen via stage en lessen in andere opleidingsinstellingen de kans om naar het einde van de opleiding toe de competenties en onderliggende leerplandoelstellingen (kennis, vaardigheden en attitudes) binnen bepaalde settings te bereiken.

Zo beantwoorden alle leerlingen aan het beroepsprofiel van de logistiek assistent in ziekenhuizen en/of andere zorg- en opvanginstellingen (C1) en bereiken ze de competentie(s) gekoppeld aan de keuzemodule (= optie van de school).

Omdat het voor leerlingen in deze studierichting soms moeilijk is - om wille van verschillende redenen - om binnen het voltijds secundair onderwijs een beroepskwalificatie te behalen, bieden lessen in andere opleidingsinstellingen en stage hen de kans om te differentiëren volgens hun eigen mogelijkheden en interesses.

Het aanleren van een beroepshouding staat hierbij centraal. Leerlingen werken tijdens stage aan doelstellingen die deel uitmaken van het algemene deel van de studierichting (algemene doelstellingen 1 tot en met 4). Daarnaast krijgen de leerlingen de gelegenheid om te werken aan onderliggende doelstellingen van competenties die niet behoren tot de keuzeoptie van de school. Leerlingen kunnen in dit geval die competentie (met alle onderliggende leerplandoelstellingen) niet in zijn totaliteit bereiken.

Er worden minimaal 10 wekelijkse lestijden⁴ besteed aan werkplekleren/stage. Dit is een gemiddelde overheen de graad. Het aantal wekelijkse lestijden werkplekleren/stage kan dus variëren tussen het eerste en het tweede jaar. We beschouwen buitenschoolse praktijk zoals opleiding in externe opleidingscentra, bv. VDAB, enz. ook als een onderdeel van dit werkplekleren/stage.

Van het pakket werkplekleren/stage wordt minimaal 250 uur besteed aan stage in **rusthuizen** (woonzorgcentra) en **ziekenhuizen** functie van het bereiken van de verplichte module (= competentie 1): werken als logistiek assistent in ziekenhuizen en/of andere zorg- en opvanginstellingen (conform: Ministerieel besluit van 25-05-2007).

We adviseren om bij de organisatie van stage te kiezen voor blokstages.

Voor concrete wenken omtrent het organiseren van werkplekleren/stage voor de keuzemodule(s) verwijzen we naar het servicedocument bij het leerplan.

8 Bibliografie

In het servicedocument vindt u bij de wenken bij de doelstellingen meerdere bronnen en suggesties omtrent actuele publicaties en websites.

We formuleren hier enkel een aantal algemene websites:

www.serv.be

www.zorg-en-gezondheid.be

www.favv.be

www.health.fgov.be/portal

www.vigez.be

www.rodekruis.be

www.nice-info.be

⁴ Het totaal aantal stage-uren kan naar gelang de organisatievorm verdeeld worden over het jaar (min. 10u x 36 weken) = 360 uren van 50 minuten (te verdelen in blokken). Wanneer het aantal stage-uren bekeken wordt over de graad, betreft het minimum 720 uren van 50' (waarvan min. 360 uren per leerjaar worden ingericht) of 600 uren van 60'.

Bijlagen

Woordenlijst

Algemene begrippen

Competentie: integratie van kennis, vaardigheden, attitudes in een welbepaalde context/situatie.

Leerlijnen: concrete uitwerking van een competentie/algemene doelstelling. Een leerlijn geeft de stappen (d.m.v. concrete doelen) weer die men moet doorlopen om het algemene doel of competentie te bereiken.

Medeleerlingen: wanneer we in het leerplan spreken over medeleerlingen, bedoelen we klasgenoten en/of leeftijdsgenoten. We bedoelen niet de andere leerlingen op school (andere graad ed.).

Welomschreven opdracht: een opdracht met duidelijke instructies, concrete leerdoelen en bijhorende evaluatiecriteria.

Werkmodel: recept, instructiefiche, stappenplan, observatielijst, enz.

Werkwoorden gebruikt in de leerplan

Verduidelijken = reproductief: het betreft informatie - feiten, begrippen, woorden, termen, procedures, werkmogelijkheden... - die door de leraar wordt aangereikt.

Suggesties voor het gebruik van werkwoorden: verwoorden, duiden, onder woorden brengen, definiëren, voorbeelden uit de les verwoorden, verduidelijken van een betekenis, uitleggen, omschrijven...

Toelichten = productief: betekenis geven aan info die min of meer nieuw is - info die door de leraar werd aangereikt in een nieuwe situatie gebruiken, in een breder geheel plaatsen.

Suggesties voor het gebruik van werkwoorden: illustreren, verklaren, becommentariëren, betekenis uitdrukken, zelf een verband leggen, een eigen gevonden voorbeeld verwoorden, motiveren,...

Aanwenden = productief: betekenis geven aan info die nieuw is - info die door de leraar werd aangereikt of door de leerling werd opgezocht/verworven, in een nieuwe situatie gebruiken, in een breder geheel plaatsen, in het handelen integreren.

Suggesties voor het gebruik van werkwoorden: toepassen, gebruiken, concretiseren, mondeling en schriftelijk illustreren, info linken aan observaties, info toepassen tijdens het handelen op stage, enz.

Exploreren: ervaren, ontdekken, verkennen.

Situëren: plaatsen in tijd en ruimte.

Ondersteunen: helpen, bijstaan. Leerlingen staan in voor een welbepaalde handeling/activiteit en zijn hiervoor verantwoordelijk.

Participeren: leerlingen nemen deel aan, hebben een aandeel in een activiteit. Ze zijn niet verantwoordelijk voor de organisatie.

Reflecteren: bewust (na)denken over een eigen ervaring (= aanleiding) om competentier te worden.

Vakterminologie

Benodigdheden: het nodige, de gebruiksvoorwerpen waaraan men tijdens de opdracht/taak behoefte heeft (van Dale). 'Materieel' of 'middel' zijn synoniemen voor 'benodigdheden'.

Directe zorg: directe of persoonsgerichte zorg (verzorgen, verplegen...), de gebruiker participeert in het zorgproces.

Dynamische mensvisie: visie waarbij men de mens beschouwt als iemand met individuele groeikansen en mogelijkheden (≠ statisch).

Emancipatorische mensvisie: visie waarbij men de mens beschouwt als iemand die in staat is om zijn gevoelens en gedachten te verwoorden, bekwaam is om zelf beslissingen te nemen (zelfbeschikkingsrecht en verantwoordelijkheid).

Evenwichtige voeding: een voeding die de verhoudingen (soort, hoeveelheid en variatie) tussen de voedingsmiddelen van de actieve voedingsdriehoek respecteert.

Extramurale zorg: aanbod van zorg- en dienstverlening en begeleiding dat beschikbaar is voor gebruikers die zelfstandig in de thuissituatie wonen.

Gebruiker: afhankelijk van de setting kan de 'gebruiker' van de aangeboden diensten een andere naam hebben: patiënt (ziekenhuis); bewoner, resident (woonzorgcentra); kind, ouder (kinderdagverblijven); cliënt, bezoeker, klant... (andere settings).

Geldende richtlijnen: met dit begrip verwijzen we naar de (wettelijke) reglementeringen/procedures die geldend zijn binnen voorzieningen/diensten, school ed.

Gezondheid (WHO - 1946): is een toestand van volledig lichamelijk, geestelijk en sociaal welzijn en niet slechts de afwezigheid van ziekte of beperking.

Holistische mensvisie: visie waarbij men de mens beschouwt als een geheel; geloof in de samenhang van fysieke, psychische, sociale en existentiële aspecten van het mens-zijn.

Indirecte zorg: ondersteunende zorg waarbij gebruiker niet participeert aan het proces (kleinhuishoudelijke zorg: combinatie van maaltijd-, linnen- en interieurzorg op vraag van gebruiker; groothuishoudelijke zorg). Wanneer een logistiek assistent/medewerker – bv. in de gezinszorg, woonzorg – indirecte zorg verleent, zal hij/zij eveneens aandacht hebben voor het bieden van directe zorg: bv. aandacht voor zelfredzaamheid, gebruiker betrekken bij de indirecte zorg, enz.

Intramurale zorg: zorg die binnen de muren van een instelling (ziekenhuis, woonzorgcentra...) wordt verleend, als de gebruiker langer dan 24u in de instelling verblijft.

Maaltijdpatroon: het hoe en het wanneer maaltijden tot zich worden genomen, de eetstructuur (VIGEZ). Op regelmatige basis, op momenten die hiervoor zijn voorzien voldoende tijd uittrekken om te eten (NICE). Termen die hierbij gebruikt worden zijn ontbijt, tussendoortje, hoofdmaaltijd, middagmaal, avondmaal, lunch, kant en klaarmaaltijden, afhaalmaaltijden, solitaire (alleen eten) maaltijden, gezinsmaaltijd.

Materiaal: de ruwe stof

Mensbeeld of mensvisie: het beeld, de voorstelling die we hebben van de mens als dusdanig.

Menselijk functioneren: De term 'menselijk functioneren' is afgeleid van het ICF-schema (Internationale Classificatie van het menselijk functioneren – World Health Organisation) dat in relatie staat tot visie op gezondheid van de WHO. In dit model wordt het menselijk functioneren benaderd vanuit 3 perspectieven: het perspectief van het organisme, het perspectief van het menselijk handelen, en het perspectief van de mens als deelnemer aan het maatschappelijk leven. Dit model wordt gezien in het licht van een wisselwerking, een complexe relatie tussen een aandoening of ziekte enerzijds, en de externe en persoonlijke factoren anderzijds. De wisselwerking tussen al deze aspecten heeft een dynamisch karakter. Zorg dragen voor het menselijk functioneren van een gebruiker kan dus worden beschouwd als het zorg dragen voor de gebruiker in zijn totaliteit.

Participeren (ICF): iemands deelname aan het maatschappelijk leven.

SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdsgebonden (voor meer duiding: zie servicedocument)

Totaalvisie: ‘allesomvattende’ visie, rekening houden met het geheel; aandacht hebben voor de gebruiker in zijn totaliteit: als persoon, deel uit makende van een sociale en materiële omgeving; rekening houden met de organisatie waarbinnen men werkt; aandacht hebben voor de samenleving waarvan men deel uitmaakt... Wanneer men vanuit een totaalvisie naar zorg kijkt, wordt ook de term **totaalzorg** (zorg op fysiek, sociaal, psychisch en existentieel vlak) gebruikt.

Transmurale zorg: vorm van zorg waarbij verschillende medewerkers uit verschillende instellingen / organisaties samenwerken om zo beter aan de vraag van de gebruiker te kunnen beantwoorden.

Voedingspatroon: periodiek patroon hoe voedingsstoffen en energie via voedingsmiddelen tot zich worden genomen, ook wel eetpatroon genoemd (VIGEZ). Kan algemeen gerelateerd worden aan sociale en fysieke omgevingsfactoren: aan leeftijdsgroepen (vb. kinderen, jongeren, volwassenen, ouderen), aan bevolkingsgroepen (vb. Belgisch, Vlaams, Nederlands, Islamitisch...) aan activiteiten (bij dagelijkse activiteiten, bij sport...) of aan bewuste keuzes (vegetarisch, veganistisch, dieet...).

Zorg: behartiging; toewijding; het streven; de pogingen die men aanwendt om iets in stand te houden of zo goed mogelijk te doen.

Leerplannen van het VVKSO zijn het werk van leerplancommissies, waarin begeleiders, leraren en eventueel externe deskundigen samenwerken.

Op het voorliggende leerplan kunt u als leraar ook reageren en uw opmerkingen, zowel positief als negatief, aan de leerplancommissie meedelen via e-mail (leerplannen.vvksko@vsko.be).

Vergeet niet te vermelden over welk leerplan u schrijft: vak, studierichting, graad, nummer. Langs dezelfde weg kunt u zich ook aanmelden om lid te worden van een leerplancommissie. In beide gevallen zal de coördinatrice leerplannen zo snel mogelijk op uw schrijven reageren.
